

Alman tebliği

"3 Sovyet tümeni çevrilerek imha edildi"

13 bin esir, mühim miktarda malzeme alındı

Bu çevirme hareketine İtalyan kıt'aları da iştirak ettiler

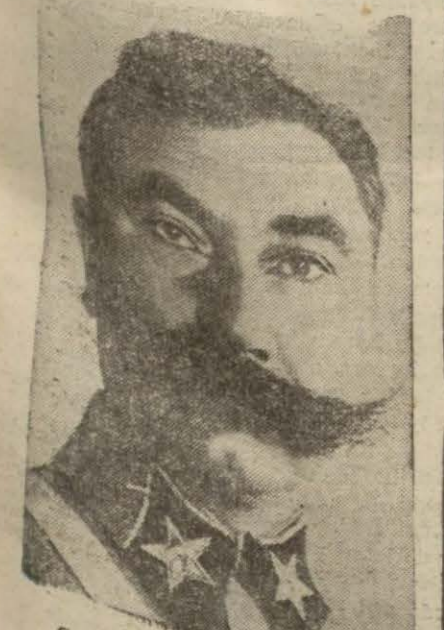
Kırım, Moskova, Lenin-grad, Kronstad ve Oranienbaum'a yapılan hava hücumları

Berlin 29 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Dnyepetrovsk'un şimal doğusuna da üç Sovyet tümeni Alman İtalyan kıt'alarının bir çevirme hareketi neticesinde hücuma uğramış ve imha edilmiştir.

Şimdiye kadar gelen haberlere göre, 13 bin esir, 99 top ve çok miktarda harb malzemesi alınmıştır. Kısmen bataklık araziye atılmış olan düşman kanıt kayıplar vermiştir.

[Devamı 5 inci sayfada]

Mareşal Budyeni kursuna mı dizilmiş?

Cenub orduları başkomutanı Mareşal Budyeni

Bükröz radyosu bugün öğleden sonra Trans Osean ajansının bir haberi bildirmiştir. Başka kaynaklar da teyid edilmiş ve kaydı ihtiyatla telâkki edilmiş olan gelen bu habere göre Sovyetlerin cenub orduları başkomutanı olan mareşal Budyeni Ruslar tarafından 23 Eylül Salı günü kursuna dizilmiştir.

(Radyo gazetes)

Gayrimeşru birleşmeler ve nesebi gayri sahih çocuklar meselesi

YAZAN
Doktor Ali Fuad Başgil
Hukuk Fakültesi Dekanı, esas teşkilat hukuku ordinarvüs profesörü

Bu şayanı dikkat makale serisinin ikinci yazısını yarınki sayımızda bulacaksınız

Bir istirahat anından istifade ederek uykuya dalan Alman askerleri

Sovyet tebliği Cenubda iki Rumen tuğayı imha edildi

Bir kruvazör ile bir distroyer ve 2 nakliye gemisi batırıldı

Cephe gerilerinde çetelerin faaliyetleri

Moskova 29 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği:

28 Eylül gecesi kıt'alarımızın bütün cephe boyunca muharebelere devam etmişlerdir.

Cephenin cenub bölgesinde ikincil ve dördüncü Rumen pyade tuğayları imha edilmiştir. Düşman, sübay ve er olarak 2.500 ölü vermiştir. 300 esir alınmıştır.

Öğle tebliği

Londra 29 (A.A.) — Bugün öğle, yin neşredilen Sovyet tebliği:

28 Eylül gecesi, kıt'alarımız cephenin bütün boyunca muharebeye devam etmişlerdir.

Moskova 29 (A.A.) — İstihbarat bürosu tarafından neşredilen Sovyet gece yarısı tebliği:

27 Eylülde kıt'alarımız bütün cephe boyunca düşmanla çarpışmağa devam etmişlerdir.

26 Eylülde 98 düşman tayyaresi tah

[Devamı 5 inci sayfada]

Londra ve Vişi matbuatına göre vaziyet

Le Jurnal diyor ki:

"Rus ordusunun mukavemeti gittikçe azalmaktadır,"

Times'e göre:

Almanlar Kırım'da muvaffak olamıyorlar, Rus mukabil hücumları devam ediyor

Lyon 29 (A.A.) — Le Journal gazetesine yazdığı bir makalede general Duval şöyle demektedir: Ukraynada teyyüd eden Alman zaferi, birçok düşüncelere yol açmaktadır. Sovyet ordularının ve mukavemetinin yavaş yavaş gevşediğini görüyoruz. İn dirlen darbe dikkatimizi dephe nin bazan bir kısmına, bazan diğer kısmına çekiyor. Alman ordularının hedefi evvelâ Moskova zannedildi. Sonra Leningradın düşmek üzere bulunduğunu gördük ve nihayet ilkönce düşen Kiyef oldu. Nihal manevra görünüşüne göre Ukraynada yapıyor. Bu gün Donetz yaylasında muharebeler oluyor. Yakında belki Ros tof'un düştüğü ilân edilecektir. Rostof Kafkasyanın kapısı, pet

[Devamı 5 inci sayfada]

Bir İsviçre gazetesinin yazdığı makale

Ar'caranın nikbinliği haklıdır

"Türkiyenin harbden masun kalacağı yolunda duyulan itminan yerindedir,"

"Boğazlar taarruza uğramı, kimin tarafından ve niçin?,"

"Türkiyenin ihracatı iki muharib tarafında işine yarar. Fakat kim kendini müdafaaya kadir bir memleketten mal almak isterse onu askeri bakımdan rahat bırakmalıdır"

İsviçrede müntezir Basler Nacrich ten gazetesi (Ankarada nikbinlik başlığı altında şu şayanı dikkat makaleyi yazmıştır:

"United Press'in dün Ankaradan bildirdiğine göre, halkta günden güne artan bir rahattık hissi görülüyor ve Türkiye'nin önümüzdeki kışta harbden uzak kalacağı kuvvetle tahmin edil yormuş. Bu nikbinliğin sebebini araştırmak faydalı olur.

İngiltere bu nikbinliği Türkiye ile paylaşmıyor. İtalyan filosunun hareketlerinden, İngilterede Mihverin Çanakkale hakkında fena tasavvurları olduğu istidâl edilmek isteniyor. Fakat,

(Devamı 2 inci sayfada)

[Düşünceler]

Milletlerin imtihanı

1914 bir hesap kestminin tarihini gösterir.

1939 da öyledir.

Birincisinde milletlerin yarım asırlık sulh devresi içinde ne yapabilmis olduklarını görmüştük.

İkincisinde ise çeyrek asırlık çalışmanın verdiği neticeleri ölçüyoruz.

Harb bir millet için mektebdir, derler. Cümleyi tamamlamak lâzım.

Harb millet için müstakbel nesilleri için mekteb, fakat yaşayan nesilleri için imtihan yeridir.

Tam numara alan için ne mutlu. Fakat değil eksik numara, sıfır alanın bile mutlaka yeise düşmesi icab etmez, görmesi, tedbir alması, ikincil imtihana hazırlanması şarttır.

E. U.

Millî Şef

Doğum yıldönümlerini tebrik eden İngiltere ve Danimarka Krallarına teşekkür ettiler

Millî Şefin son resimleri: Cümhurreisimiz Ankarada evvelki gün yapılan at yarışlarında

Ankara 29 (A.A.) — Reisiçümhur İsmet İnönü doğumu yıldönümü münasebetile kendisine İngiltere kralı altıncı George ve Danimarka kralı Christian tarafından gönderilmiş olan tebrik ve iyi dilek telgraflarına teşekkürle mukabelede bulunmuştur.

Amerikada şayanı dikkat bir hâdise

Halk, bir mitingde "Kahrolsun harb!," diye bağırды

Harbe müzaheret edeceğine söyleyen meb'us yuhalanınca nutku yarıda kesti

Neuyork 29 (A.A.) — Meb'uslardan Fish, bir miting esnasında irad ettiği bir nutukta kongre tarafından tasvib edilmek suretile harb ilân etmesi halinde, hükümete müzaheret edeceğine söylemesi üzerine, halk bu beyanatu yuha Avazelerle karşılamıştır.

Halk «kahrolsun harb» diye bağır mış, bunun üzerine habb, nutkunu ik malden vazgeçmiştir.

Bulgaristana gene Paraşütçüler İndirilmiş

Sofya 29 (A.A.) — D. N. B.: Geçen Cumartesi günü, Bulgar arazisinde Penik bölgesinde kân Krapetze, yenden Sovyet paraşütçüleri immiştir. Silâh, mühimmat ve infilâk madde lerle mücehhez bütün bu Moskova a janları yakalanmışlardır.

Maliye Vekâletinin verdiği kararlar:

iptidai maddeler tenzilât cetveline ilâve edilenler

Kürk mantolar, mürekkekb, vernik cilâ ve zamk için kabul edilen tenzilât

Ankara 29 (Hususi) — İptidai maddeler tenzilâtı hakkında Maliye Vekâleti alâkadarlara gönderdiği bir tebliğde şöyle demektedir:

İptidai maddeler tenzilât cetveline kundura cilâsı, tabii ve sun'î zamk, mürekkekb, ispirotolu vernik ve dahilinde mamul hale getirilen kürklerle mamul olarak hariçten ithal olunan kürklerden vucuda getirilen manto, kap ve manşet ilâve edilmiştir. Kundura cilâsı için % 50, sun'î zamk için % 60, tabii zamk için % 40, mürekkekb için % 40, ispirotolu vernik için % 41, yerli mamul kürklerden vucuda getirilen manto, kap ve manşet için % 3, hariçten ithal olunan mamul kürklerden vucuda getirilen manto, kap ve manşet için % 54 nisbetinde tenzilât yapılması kararlaştırılmıştır.

İrandan gelen İtalyanlar

İtalyan Tahran elçisi ve 470 İtalyan tebaası dün sabah şehrimize vasil oldular

Yolcular kaffe halinde

İstanbul 29 (A.A.) — İtalyan Tahran büyük elçisi ve elçilik erkânide İrandaki İtalyan tebaasından 470 kişilik bir kaffe bu sabah Erzurumdan trenle şehrimize gelmiştir. Kaffe Haydarpaşa İstasyonunda İtalyan konsolosluğu erkânı ve İtalyan kolonisi tarafından karşılanmıştır.

Askerî vaziyet

Almanların Sovyet cenub cephesine karşı yeni bir hareketleri beklenmelidir

Dnyeper petrovsk'un şarkında yapılan taarruzun asıl büyük hareketi maskelemek maksadile tertib edilmiş bir şaşırtma hareketi olabileceğine hükmetmek yanlış olmaz

Yazan: Emekli general K. D.

Şark cephesinin merkez muntakasında Almanların şimal kanadlarındaki kuvvetlerinden bazıları Volga nehrinin mamba taraflarına ilerlettiklerine dair bir Vişi telgrafının verdiği ve bizim de dünkü yazımızda bahis mevzuu ettiğimiz haber hiçbir yerden teyid edilmemiştir. Fakat buna mukabil, Alman başkomutanlığının şark cephesinin muhtelif muntakalarında icra ettirdiği şaşırtma taarruz hareketleriyle müttefik orduların yeniden mühimce muvaffakiyet elde ettikleri hakkında mevsk mahiyetli diğer haberler gelmiştir. Bu haberlerden bir tanesi Finlerin şark muntakasının en şimal muntakasında ihraz ettikleri son muvaffakiyetlerden bahistir. Fihakika 28 Eylül tarihli Fin resmi tebliği Fin kıtalarının bir taraftan Kanadalaska şehrinin zaptederek Beyazdeniz sahiline vâsil olduklarını ve diğer taraftan da Prodzavosk şehrine 40 kilometre mesafeye yaklaştıklarını bildirmektedir. Malûm olduğu üzere Kanadalaska şehri Murmansk'ın 220 kilometre cenubunda Beyazdeniz sahlinde ve Murmansk - Leningrad demiryolunun mühim bir istasyonudur. Burası bu suretle Finler tarafından işgal edildiğine göre bundan sonra Murmansk'ın gerilerle ittikali şimal Buz denizi ve Beyazdeniz üzerinden veya Kola yarımadası ile Beyazdeniz üzerinden Arkancalsk limanını vasıtasile temin edilebilecektir. Şayed Finler Kola yarımadasında da

yeni arazi kazançları elde edebilirler, se bu ittisal sadece birinci yola münhasır kılacaktır. Yalnız her iki halde de, hem denize, hem de karaya karşı müstahkem olan ve bu tahkimati geçen Fin harble bu defaki harb esnasında pek ziyade artırılan Murmansk mevkinin Finler tarafından zaptı kolay olmayacaktır. Çünkü, Sovyetlerin Odesada ve Leningradda göstermekte oldukları şiddetli mukavemeti aynen Murmansk'ta da tekrarlıyacaktırlarına şüphe yoktur. Ayrıca, bundan evvel bir defa daha işaret etmiş olduğumuz veçhile Kızıldunun mühim bir hususiyeti de en müşkül ve en buhranlı zamanlarda bile panik yapmaması ve

(Devamı 6 ncı sayfada)

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

Wiliam Shakspeare

(VİLYAM ŞEKSPİR)

Yazan : Halid Ziya Uşaklıgil

- 1 -

Son makaleler, İngiliz edibiya- tında roman nevinin Charles Dickens de kemal mertebesine vusulü, nü ihzar eden muharrirlerden bahse- dildikten sonra o büyük edibe geçmek pek muvafık olurdu, eğer bu yazılarda daha mühim bir vazife karşısında bu- lunulmamış olsaydı, bu vazife İngiliz sahne edibiya- tından bahset- mek olacaktır; ve bunun için de o edibiyanın ipti- dal safhalarında tevakkuf etmiye- rek doğrudan doğ- ruya, dün ve bu- gün bütün cihan sahne edibiya- tında en büyük dâhi sayılan bir ismi almak icab edecektir: William Shakspeare.

Romanın te- kımlerinden bahsederken on seki- zinci asra kadar gelmişik, Shakspea- re'i bulmak için bir asurluk ric'i bir ha- rekette bulunmak mecburiyeti var.

Bu büyük adam 1564-1616 seneleri arasında yaşadı; fakat bıraktığı eser- lerin bolluğuna, ve dört asırdanberi bü- tün dünyayı işgal eden şöretinin aza- metine nisbet edilince pek kısa adde- dilen hayatı onu kadesinin üstünde bir daha sarsılmıyacak tunçtan bir heykel metanetle dikmeğe kifayet et- miş oldu. Bugün ondan bahsetmek için bu mehâb heykelin karşısında bir ür- bu keklik duymaktan hâli değilim. Bu dar sütunlar için onu koyabilmek ce- sim bir kartalı bir serçe kafesinde hap- setmeğe benziyecek. Onun için birkaç kısa makale değil, koca bir kitab yaz- mak lâzımdır.

Biz, dar bir çerçeve içinde onu tas- vire çalışmak mecburiyetindeyiz. Bu- nun için bize bir rehber bulmak lâzım- dır: Bu rehber Fransız edib ve hakimi Hyppolite Taine olacaktır. Müfaleasını telhis ederek nakledelim:

«Öyle müstesna bir fikir sahibini, böyle müstakberinde bir fıtratı tasvir

başlıyorum ki mer'i olan bütün man- tak tahlillerini altüst eder. Meknet ve kuvvette müfrit, maaliyatta ve levsi- yatta mütesavi derecede hâkim, haki- katlerin sadık tasvirinde olsun, haya- liyatın gözleri kamaştırıcı levhalarını, beşeri ihtirasların derin içtışaşlarını anlatırken olsun şâz bir tab' sahibi şair ki ahlâk mürâ'atının haricinde, mü- nevver bir cinnetle aklın fevkinde do- laşır; insanlığa aid elemelerin ve sürür- ün müfrit noktalarına çıkar, bir deha harikası ki böyle bir mahlûk an- cak büyük bir asırdan doğabilirdi.»

Bu büyük şairin namı bütün cihan edibiyanının en yüksek mıntakaların- da parhyan güneşlerden biridir. Bu- na bizde de biraz aşinalık var. On- dan birkaç eseri Türklerle tanıtmak için Ertuğrul Muhsinin gayretile Seni- ha Göknilin himmeti birleşerek sahne- mize Kral Lear vazedildi, genç edib ve muallim Orhan Burian son zamanda Otelloyu terceme etti; Cenab Şehabet- biyatile iştilal edenlerin yazılarında sık sık ondan bahsedilir, fakat bizde ekseriyet üzere garb hakimlerinin, şair ve ediplerinin yalnız isimlerini arasıra görmekle iktifa etmek ve daha ıleriye gitmemek teessüs etmiş bir âdet hük- müne girmişdir. Ancak şu son yıllar, madır ki terceme sahasında fazla bir gayret görülmeğe başlamıştır. Shaks- peare pek yakından bilinmeğe 'Ayık bir mühim simadır, onu ismile değil, e- serleriyle tanımak, hususile sahmede gö- rüp anlamak lâzımdır.

Asırlardanberi onun etrafında ta'riz, tenkid, mu'ahaze, yahud takdir, medih, hürmet sesler yükselmiştir. Yalnız İngilterede, Amerikada değil, İngilizceye mütekelim olmayan mem- lekethlerde, hususile Almanyada, İtal- yada, İspanyada ona tanıyacak dere- cede meftun olanlar sayılamayacak raddededir. O bütün dünya edibiyan- sahasını herkesten ziyade işgal etmiş mu'azzam bir mevcudiyettir.

Bunun sebebini tesbit etmek pek zordur. O İngiliz unsurunun en yüksek bir ifadesi, bu ırka aid ruhun en belîğ bir natikası hükmündedir. Bu şairin nasiyesine hikmet ve cinnet'n, deha ve

hummanın garib imtizacından müte- şekkil bir mühtür vurulmuştur ki onu dört asırdanberi, yılların her şeyi ke- miren dışlerinden masûn tutarak ka- rinden karne, nesilden nesile dünya edibiyanının en muhteşem ve aynı za- manda en garib bir enmuzeci olarak nakletmiştir.

Her şeyden evvel tercemei haline bir göz atalım:

1564 de Straffort da orta halde bir aileden doğdu. On çocukla maîşet yü- künü zor taşıyan bu aile sofrasının zaruret daimi bir misafiri idi. Bu maî- şet darlığı sefalet derecesine gelmekte gecikmedi. O henüz on yaşında iken mektebi terketmeğe, babasına muave- net için çalışmağa mecbur oldu. Tah- sili pek eksik olan çocukta bir fikir peyda oldu; kendi kendisine öğrenmek. Bu usulü keşfettikten sonra bol bol o- kumağa, etrafını tetkik etmeğe, müşa- hedelerinden neticeler çıkarmağa ko- yuldu. Müsahedelerinden ve ihtisasa- rından gayet geniş hükümler çıkarma- ğa müstaid öyle bir görüş ve buluş ka- biliyetile mücehhez idi ki tabiat saha- sile beşer ruhu onun için sonsuz bir tettebbü kitabı teşkil etmiş oldu.

Gençlik yılları hakkında şahih ve mufassal malûmat yok. Azim ve ikdam ile kuvvet bulan, bir yandan arzular ve ihtiraslarla kışkırtılan gençliğinde en mühim hâdise henüz on sekiz ya- şında iken kendisinde on yaş kadar büyük olan bir köy kızile izdivacı oldu. Bu izdivaç ona üç çocuğun maîşetini yükletti. Hayatı türlü türlü emellerin dalgaları arasında yuvarlanmaktan ibaret olarak telâkki eden cevval tab' ve serseri fikri için bu maîşet yükü bir mânâ teşkil etmedi; ve aile bağları hür ve çalâk mizacına bir kemend tak- mış olmadı.

Gençliğine aid bir vak'a onun ma'ne- viyyetini tasvir eder: Bir gün civarda büyüklerden birinin arazisine girer, bu- rada gizlice avlanırken görüldük tu- tular ve âdi bir mücrim gibi kamçıla- narak tecziye edilir. Bu vak'anın inti- kamını bir hıfviye yazmakla alır. İş burada bitirse de hayatına aid zor- luklar bitmiş olmaz. Maîşet günden

[Devamı 4/1 de]

HAMLET

YAZAN : İBRAHİM HOYİ

Hamlet bir isimdir. Piyesteki kahra- manın sözleri ve söylenişleri, şairin beyininin gelişmiş güzel istampaladığı şey- lerdir. Peki, öyle ise bu sözler ve söy- nişler hakiki değil midir?.. Bilâkis bun- lar bizim öz düşüncelerimiz kadar ha- kiki'dirler. Onların hakikiliği okuyucu- nun kafasının tâ içindedir. Hamlet o- lan Bizleriz.

Hamlet nedir ve kimdir?.. Hamlet büyük İngiliz dâhi'si Şekspirin en muazzam eserlerinden biridir. Piyest- ismini almış olan kahramanı, Hamlet dünya durdukça, yaşayacak, ve kendi- mizi öz varlığımızla kendimize, bütün düşünüş ve kalkışlarla tanınan bir tiptir. Danimarkalı bir kralın oğlu olan Ham- let meşhur olmak veya olmamak fel- sefesini söyliyken, mezarlıklarla konuşan, elinde tuttuğu bir kafatası üzerinde hikmetler savuran, güzel Ofelyanın â- şığı olan, tahta konmak için amcası tarafından öldürülen babasının intika- mına pek yavaş alan bir facla harika- sıdır.

Biraz evvel Hamlet piyesini en mu- azzam eser diye yücelttik. Yanlış değil. Çünkü bu eserde insan havatı ayna- lanır. Çünkü Hamletin çektiği ızdırab, skıntı, üzüntü, insanîyetin duyduğu aynı duygulardır.

Hamletin uğradığı her şeyi, kendimi- ze tablik edebiliriz. O büyük bir tefel- süfüdür. Hamlet ihtiras sahibi, irade sahibi bir insan değildir. Bilâkis onda düşünce ve duygu incelliği hâkimdir. Ona bir kahraman da diyemeyiz. Dil- şünen, kuran, uzun muhakemelerle ha- rekete geçmeyen, geçemediği için de birçok fırsatları kaçırınan bir varlıktır. Amcası babasını öldürmüştür. Bunu da, hayalet şeklinde kendisine görüne- rek meydana varmıştır. Öyle ise Hamlet babasının intikamını almalıdır, alacaktır da... fakat gene o tereddüdü, kararsız halı vakasını bir türlü bırak- maz. Tahtın gasbını amcasını dua eder, ken görmesine rağmen, bir türlü eli hançerine varamaz. Zira, İnsan Tanrısı ile yüz yüze iken nasıl vurula- bilir?.. Öyle ise daha münasib bir fu- sat kollamalı...

Bütün bunlar birer bahaneden baş- ka bir şey değildir. Mademki, babası- nın intikamını istediği, kafasında kur- duğu gibi bir mükemmellik ile alama- yacaktır. O halde, eşref saati bekle- mell.. gelmesede ne beis var?..

★

İngiliz edibiyanının en büyük dâhi'si

Shakespeare, 1601 den 1609 yılına ka- dar bir takım facia piyesleri yarattı. Kendisini İngiliz dramatiğinin kâbına varılmaz ustası yapan bu piyeslerden ilki de Hamlettir. Eser, çok eski dram- lardan birinden örnek almıştı. Bu gibi piyeslerin ana teması intikamdır.

Hamletin mevzuunu kısaca hülasa edelim:

Danimarka kralı İhtiyar Hamlet apansızın ölür. Kraliçe ölümün üzerin- den daha iki ay geçmeden önceden se- viştiği ölen kralın kardeşi ile evlenir ve tahtına ve yatağına ortak eder. Al- manyada tahsilde bulunduğu kraliden henüz dönen genç Prenş Hamlet, ana- sile amcasından şüphe etmekte, ve ba- basının bu kadar çabuk gönlüden si- linmesine içerlemekte, hattâ köpür- mektedir. Bir gece babasının hayaleti kendisine görünür, ve yeni kralı, öz katil olarak damgalar, ve oğluna in- tikamını almasını emreder.

Hamlet, anlaşılın bu iddiayı ves'ka- landırmak için harekete geçmekte ge- cikir. Nihayet sarayda eskiden tanıd- ığı tiyatro oyuncularına, içinde kardeşi tarafından öldürülen bir kralın hikâ- yesi canlandırılan bir oyun verdirek lazım gelen delilleri toplar, ve amca- sının babasının katili olduğuna iman eder. Fakat Hamlette bu işi başaracak irade yoktur. Türlü türlü bahaneler, hattâ yalandan delilik nöbetleri geçi- rerek amcasını ortadan kaldıramaz.

Densizliklerinden usanan kraliçe, oğ- luna nasihat vermek üzere hususî dal- resine çağırır. Hamlette anl bir değı- şiklik olmuştur. Anasını müthiş bir itham bombardımanına tutar. Bu ha- linden aşırı derecede korkan kraliçe imdad ister, Hamletin söyleyeceklerini casuslamak için bir perde arkasına giz- lenmiş olan kralın müral başmabeyncisi kraliçesinin bu telâşına kurban giderek, hilesinin cezasını çeker. Hamlet amca- sı zannile onu öldürür. Artık Dani- markada kalmasına imkân yoktur. Bu- nu fırsat bilen kral amcası, onu mem- leketten sürer. Niyeti de vardığı yerde onu öldürtmektedir. Fakat işi anlıyan Hamlet bir kulpunu bularak muhafız- larından kurtulur. Tekrar Danimarka- ya döner. Hain kral, Hamletten katil surette kurtulmaya karar vermiştir. Müşavirinin oğlu ile anlaşarak, bir plân hazırlar. Ona Hamleti düelloya davet ettirir. Çarpışmada kullanılan kılıçların ucu zehirli'dir. Hasımlara bilhassa Hamlete sunulacak olan ga- raba zehir katılmıştır.

Bu plân neticesinde, kraliçe, oğluna verilecek olan şarabı yanlışlıkla içerek, oyuncu alet olan müşavirin oğlu, ve ka- tili kral, Hamletin kılıç darbesile ölü- ler. Hamlet, bu suretle babasının intika- mını alır amma, ne yazık ki, daha önceden müşavirin oğlundan bir darbe yemiş olduğundan, o da en yakın ar- (Devamı 4/2) de)

7. İlkteşrinde

Millî Piyango

Afyonda çekiliyor.

Bir milyon liraya yakın ikramiye dağıtılacak

7 İlkteşrinde Afyonda çekilecek olan Millî Piyangoda tam (960.000) lira ikramiye olarak dağıtılacaktır.

Bir piyango biletile taliinizi bir defa da Afyonda tecrübe ediniz.

Bu sefer servet maden suyu gibi Afyondan bir memba halin- de fişkiracaktır.

Eğer (30.000) liralık büyük ikramiyeyi kazanamazsanız. Dört tane (10.000) liralık, altı tane (5.000) liralık, kırk tane ikişer bin liralık ikramiye sizi bekliyor.

Bu sefer (1.000) liralık ikramiyelerin adedi 120 ye, 500 lira- lık ikramiyelerin adedi de yüz altmışa çıkarılmıştır.

Primadonnadan aldığım intikam

— 108 —

Bugün hatıratımı yoklarken işgal za manına aid birkaç hikâye nakletmiye mecbur olduğumu görüyorum.

Bu hikâyeler işgal zamanına aid olmakla beraber, Refet paşanın İstanbul la yaklaşması tarihlerine de tesadüf etmektedir.

Hatıratımın asıl canlı kısmı yirmi senelik son devreme aiddir ki bunları da ömrüm varsa karlerime bittabi sıra ile nakledeceğim.

Ermenice bu memlekette ilk operet heyeti kuran (Benliyan) efendi vefat etmişti. Çok müteessir oldum. Aradan bir müddet geçince Ermenice gazeteler de bir (rivayet) tir dolanmaya başladı. Göya sonradan nikâh ettiği primadonna Rozali (Benliyan) öldükten sonra kasasının anahtarlarını alarak bankada ki kasayı açmış ve içinde ne var ne yoksa cebine indirmiş.

(Rozali)ye çok kızılırdım. Bir gün (Viktorya) ile beraber Büyükadada (Benliyan)ın oyununa gitmiştik. Rozali Viktoryaya zimni bir taş atarak (bu adamla hayat geçer mi?) demiş. Sakaldaki kerameti anlayamamış.

(Rozali) hakikaten kasayı boşaltmış mıydı? Kasayı açmağa o da salâhiyet, tar idise (evet) diyeceğim geliyor.

Bu (rivayet) ortaya çıkınca doğru (Rozali)ye gittim.

— Vah zavallı Rozali hanım; dedim. Gördün mü o aşına geleni.. bir taraf tan Benliyan efendi vefat etti. Buna son derece müteessirsın tabii. Diğer taraftan şu (banka) meselesi..

(Banka) meselesi deynce karının yüzü kıpkırmızı oldu.

— Nedir o banka meselesi? diye sor du.

— Ne olacak? Haberim yok mu? Zabitaya bu hususta dehşetli tahkikat yapıyor. Bilmem amma; ya yarın, ya Çarşamba günü tevkif olunacaksınız.

Bu defa yüzü kill rengi oldu:

— Tevkif mi olunacağım?

— Öyle ya! Üç gündür bankaya telefon ediyorlar.

(Halbuki banka kasa dairesine telefon eden bendim)

Sonra ilâve ettim:

— Maamafih, bir şey değil. bittabi böyle bir şey olmadığı anlaşılacak. Yalnız ağzını sıkı tut «mesela» olur ya, işgal kuvvetlerine götürürler.. orada da yak varmış.. sen ağzını sıkı tut.. bir şey

Kadının rengi bu defa bembeyaz oldu.

Ben devam ettim:

— Arabyan hanında.. kadınlara mahsus kısım varmış. Orada yalnız kuru ekmelele bir nafta, on gün, hattâ bir ay adamı hapis ve tazyik ederlermiş.. sen ağzını sıkı tut, bir şey kaçırma, üst tarafından korkma..

Karı renkten renge giriyordu.

Gene devam ettim:

— Olur ki bankadan mesele resmen sızar da seni adliye verirler. Olur ya iş sahtekârlık.. Var'lerin mallarını gasbetmek. Olur ya.. seni birkaç gün tevkifhaneye yollarlar. Adresimi biliyorsun.. sana avukat, falan tutarız. Herhalde avukat tutmak ister. Çünkü maazallah, bankadan senin için «geldi» para aldı, kasayı boşalttı» diye bir söz sızarsa cezası en az üç senedir. Hermen bankaya git. Artık üst tarafını sen bilirsin, kasa dairesi memurunu, muhasebeciyi, direktörü gör.. anlat.. ağzularını sıkı tutsunlar:

O kadar ciddi konuşuyordum ki, karı şaşırıp, Ellerime sarılarak:

— Aman Mahmud Saim beyciğim! dedi. Bu meseleyi Alihtan; senden başka kimse halledemez. Bunu yalnız sen halledebilirsin.. ben şimdi ne yapayım?

Üzerine en mühim bir davayı alan profesör bir avukat gibi elimi sakağıma koyarak bir ik dakika düşündüm:

— Bu mesele olur.. olur amma..

— Kaç yüz lira ile olur?

— Yalnız para ile olmaz. Meseleyi asıl ihbar eden (Kâzım) bey namında büyük bir zattır.

— Bu adam nedir? Memur mudur?

— Hayır..

— Tüccar mıdır?

— Hayır..

Adliyecî midir?

— Hayır..

— Ya nedir? Necidir?

— Bu adam meşhur bir komisyoncu dur. İşi güçlü bir gibi sırları meydana çıkarmaktır.

— Gözü kör olsun!

— Şimdi bu adama bir ziyafet vereceğiz.

— Pekii.. kaç lira giderse yapalım.. o vakt mesele kapanır mı?

— Kapanır da söz mü? Hepsî bu adamın elinde!

— Aman Mahmudcuğum, ocağın düştüm.

— Yarın akşam Büyükadada bu a-

dama bir ziyafet vereceğiz.

— Pekii.. benim sana itimadım var, kaç lira giderse ben veririm.

— Yok.. ben dünyada böyle iş ka bul etmem. Seninle dört vapur ile Ada ya gideriz. Büyükadada iskele gazinosun da otururuz. O da saat altıda kalkan vapurla gelir. Sen karşı tarafa ayrı bir masada oturursun. Ben de onu deniz kenarına bir masaya alırım. Ne içirirse, ne yenirse hesabı sen verirsin. Senin yanında.. bir zarfın içine iki yüz lira koyarım, eline veririm. Bir daha bu mesele kuralanmaz.

— Gece ne yapacağız?

— Otelde iki oda tutarız. Sen bir oda da, biz onunla bir odada kalırız..

— Bilmem ki..

— Bak.. nasıl istersen yap.. madem ki muvafık görünüyorsun. ben gidiyorum. İşte sana tembih ettiğim gib.. ne red e ne sorularla ağzını sıkı tutacak sını. O kadar.. varsın Kâzım bey de bil diğnal yapsın

— Ben sana muvafakat etmiyorum dedim mi?

— Ne bileyim... Düşünüp duruyorum. Hem ben bu işi merhum dostum Benliyan efendinla hatırı için yapıyorum. Başkası bin lira verse böyle pür rüzlü meselelere girmem.

Güzel Rozali çarınar razı oldu.

Ertesi akşam, dört vapur ile Rozali ile Büyükadaya gittik. Bizim mahud hacıvad (meddah Kâzım) da altı vapur ile geldi.

Evvêlâ ayrı ayrı masalarda bir a gildi. Sonra ben Rozalinin yanına geldim:

— Darıldı, gidiyor; dedim.

— Aman neden? diye sordu.

— Diyord ki ben çocuk çocuk sahibi bir adamım. Rozali hanım kadar benim kızım var. Evlâdım var. O da benim bir evlâdım demektir. Böyle bizi adeta bir düşman telâkki ederek ayrı masada oturması benim kalbimi kırdı. Hem bu içtiklerimin hesabını da kendim göreceğim. Ben hayatta bu derece hakarete maruz kalmış adam değilim, d'yor.

Rozali gene kızardı, bozardı:

— Ne yapalım, dedim.. çıksın gitsin.. yapacağı düşmanlık ne olacak!? Sen ağzını sıkı tutuktan sonra bir şey yok.

(Rozali) yaptığını şeyi kapatmak için neye razı değildi? Kalktı, masamıza geldi. İçmeğe başladı. Ve biraz sonra adama sarhoş oldu. Hep beraber o tele gittik.

Ertesi günü vapurda dönerken sor dum:

— Rozali hanım, tembihi biliyorsun? Güldü:

— Ağzını sıkı tutmak mı?

— Evet!.

— Bana oynadığın oyunu kimin teşvikile oynadığını biliyorum. Ne fayda ki sarhoş olduktan sonra anladım..

(Devamı 4/2) de

GÜNAHKÂR DÜNYA

"Son Posta" edebî romanı

— 93 —

Bir erkek gibi şehvete esir bir insana gibi, hislerine galib, iki cephele gayri tabii bir haleti ruhiye içindeydim.

Fakat, bu gurursuzluk, bu teslimiyet beni büsbütün iğrendirdi. Kendisini her şeye rağmen, kollarımın arasına bırakışı, samimi, hakiki bir sevgiden mütevellid fedakârlık olsaydı, ben buna inanmış bulunsaydım, parmaklarımın sıkıldığı noktalarda, avuçlarımın çektiği saçlarda hiç şüphesiz dudaklarım dolaşacaktı. Nefretle, istikrahla ittim Nevini.

«Benim için Nevin öldü, senin de kalbinde hakikaten bir Sedad varsa, onu katletmeğe bak!» dedim.

Omuzları düşük, bacakları birbirine dolaşarak, bitkin odadan çıktı. Birkaç defa, peşinden koşmak, tekrar geri çevirmek, ne olursa olsun, affetmek, kucaklamak, dizlerinde ağlamak ihtiyacıyla kıvrandım. Fakat yapmadım, yapamadım bunu.. Birkaç defa, kapıdan, birkaç kere de merdiven başından döndüm.

Selmadan Remziye mektubu

«Remzi bey;

Teklifinize cevabımı tahriren bildireceğimi söylemiştim. Çok geç kaldığının, sizi intizarda bıraktığının farkındayım. Mektubumu okuduktan sonra, gecikmemi haklı bulacağınızı ümid ediyorum. Öyle müşkül bir vaziyetteyim ki.. On gündür gözümü bir dakika kırpmadım. Gece ile gündüz arasında hiçbir fark yok. Bu tereddüd, bu üzüntü beni mahvetti. Size her şeyi açıkça yazmak mecburiyetindeyim. İmkân yok, sizinle birleşmemiz kabul değil Remzi bey. Benim de size karşı derin bir sempati ve hürmetim var. İşte bu sempati ve hürmettir ki, beni teklifinizi kabul etmekten menediyor.

Size her şeyi açıkça anlatacağım Remzi bey. Ben size lâyik değilim. Başımın korkunç ve iğrenç bir hâdise geçti. Bir genç kızın, kocasına götür miye mecbur olduğu en mukaddes şeylerden mahrumum. Sizin hayatınıza

karıştırmayacak kadar kirliyim. Bu bir azabla yaşıyacaktı. Remzi ile mesahakkati yüzüm kızarak size itiraf edeceğime, maziyi unutup gülmeğime diyordum. Kendimi buna mecbur görüyordum. Teklifinizi kabul etmeyişi mi, başka sebeblere atfederek, bana kırılmanızı istemem. Bu sırrı muhafaza edecek bir dürüstlüğe malik olduğunuzu biliyorum. Bu ümidledir ki, çekinmeden yazdım. Ölünceye kadar yüzümü kızartacak ve beni yalnız yaşamıya mecbur edecek hâdisenin münakaşasını yapmak faydasız.. ben ne derece kabahatliyim? Buna tayin etmek çok zor. Kendim mahzur göstermek, günahsız olduğumu isbata çalışmak neye yarar?

Bu saadeti göz yaşlarım içinde kaybediyorum. Size mes'ud günler temenni ediyorum. Bu temenninin yürekten ve çok samimi olduğuna inanmalısınız Remzi bey.

Size saadetler dileyerek, Allaha ismarladık diyorum.»

Selma

Selma, mektubuna şu kısa cevabı aldı:

«Selma hanım;

Maziniz de, istikbaliniz de bana aid olduğunuz gündün başlar. Her şeye rağmen sizin çok temiz bir insan olduğunuza inancım var.. başınızdaki geçtiğini yazdığınız hâdisede, iğrenç bir iğfal kokusu buluyorum. Sizin günahsız olduğunuza eminim. Hayat arkadaşım olmanız için uzattığım elimi geri çekmedim. Hiç bir tereddüde düşmeden bu eli tutmanızı bir kere daha rica ediyorum. Saygılarımla.»

Remzi

Selma, mektubu sevinçle boğuşan bir ızdırab içinde okuyordu. Her şeye rağmen, Remzi onu kabul ediyordu. Bu büyüklük onu Remziye daha çok bağlamıştı. Fakat, hâdise bir değildi, ikinci defa tecavüzüne maruz kaldığı adam, Remzinin babasıydı ve kâşım pederi olacaktı. Bu hem acı, hem gülünç bir vaziyet doğurmayacak mıydı? Genel direktörün bu izdivacı razı olacağı da şüpheliydi. Remzinin ısrarile bu iş neticelense bile, daimi

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Bu bir azabla yaşıyacaktı. Remzi ile mesahakkati yüzüm kızarak size itiraf edeceğime, maziyi unutup gülmeğime diyordum. Kendimi buna mecbur görüyordum. Teklifinizi kabul etmeyişi mi, başka sebeblere atfederek, bana kırılmanızı istemem. Bu sırrı muhafaza edecek bir dürüstlüğe malik olduğunuzu biliyorum. Bu ümidledir ki, çekinmeden yazdım. Ölünceye kadar yüzümü kızartacak ve beni yalnız yaşamıya mecbur edecek hâdisenin münakaşasını yapmak faydasız.. ben ne derece kabahatliyim? Buna tayin etmek çok zor. Kendim mahzur göstermek, günahsız olduğumu isbata çalışmak neye yarar?

Bilhassa genel direktöre karşı intikam ateşle kavrulmuyor muydu? İşte hayattan ve ondan intikam ancak en güzel fırsat zuhûr etmiş bulunuyordu. Fakat.. Remzinin ne kabahati vardı? Onu bu intikamâ vasıta etmiş olmayacak mıydı? Hisleri bu suale «Hayır!» cevabını veriyordu. Mademki, Remzi istemiş, her şeye razı olmuştu, bu vaziyet onu günah işlemekten vicdanı önünde başını yere eğmekten kurtarıyordu.

Kararını verdi. Remzi ile evlenecekti.

Baba ve oğul

Genel direktörün odasında. Remzi, pencereden sokağı seyrediyor. Genel direktör, şeflerden birinin getirdiği evrakı tetkikle meşgul.. Evrakı imzaladıktan sonra, yalnız kaldılar.

Remzi babasının karşısına geçerek ayakta durdu:

— Baba, seninle biraz konuşacağım. Mühimce bir mesele..

Genel direktör, makasla tırnaklarını düzeltiyordu. Başını kaldırma dan cevap verdi:

— Yalnız çabuk.. acele işim var. Biraz sonra çıkacağım.

— Pekii, çabuk bitirmeye çalışırım baba..

Ellerini masaya dayıyarak, babasına doğru eğildi:

— Baba, ben evlenmeye karar verdim.

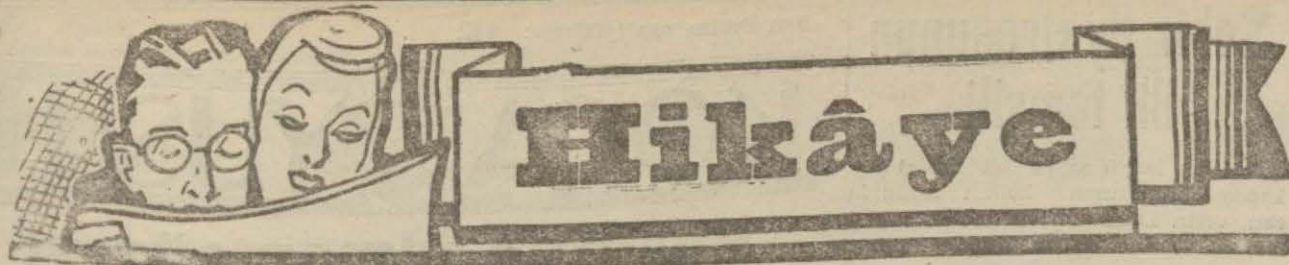
— Âlâ..

— Bir kız da buldum.

— O da iyi..

(Arkası var)

Hikâye

Bir Ramazan gecesi idi...

Yazan: Ekrem Reşid

Ramazan gelmişti. Bir kış Ramazanı. Her taraf karla örtülmüştü. Es-mekte olan şiddetli rüzgâr sanki ağaçları, toprağı, bütün dünyayı döndürüyordu. Kasabadan, köyden uzak, çok uzak olan oduncu kulübesinde küçük Fitnat ocağı durmadan kuru dallar a-lıyor, odaya biraz sıcaklık vermeğe çalışıyordu. Yalnız odaya değil, aynı zamanda gözlerine ve bilhassa kalbine de; çünkü küçük Fitnat dışarının soğuşundan ziyade içerinin elemli manzarasından müteessirdi.

Odanın loş bir köşesinde ne inliyordu. Nine hastaydı, çok hasta. Bir kaç gündür hissetmiş olduğu rahatsızlığı bugün öğleye doğru artmıştı. Saat ilerledikçe da hastalık daha şiddetli olmuştu. O kadar ki iftar saatine yakını Fitnatın kardeşi Mahmud, kasabaya inip, bir hekim getirmeğe karar vermişti.

Küçük Fitnatla Mahmud, babaları şehid olduktan sonra annelerile köyde yaşıyorlardı. Fakat anneleri, çok geçmeden, kendilerini ve bu dünyayı terk edip şehid kocasının bulunduğu diyara gitmişti. Bu yeni felâketten son-dıya iki yetimi dedeleri oduncu Ali ağa-ra iki yetimi dedeleri oduncu Ali ağa-ra almıştı. Çocuklar dedeleri ve nineleri arasında, bir dağın tepesinde, korkunç ormanların ortasında on sene yaşamışlardı. Fakat bu onuncu sene Fitnatla kardeşi Mahmuda yeni elem-ler, taze kederler getirmişti. Çocuklar sevdiği dedelerin ölmesine şahid olmuşlardı. Dedeleri Şabanın ikinci kan-dil gecesi ölmüştü. Henüz birkaç hafta geçmişti ki nineleri de hasta düşmüş-tü; şimdi kandilin aydınlatamadığı köşede, yatağının içinde inliyordu.

Rüzgâr çılgın bir kuvvetle esmek-teydi; belki ormandaki ağaçları yere berecekti, belki kulübenin damını ko-paracaktı, belki de zavallı, garib, üçra kulübeyi yıkacaktı. Nine yatağında durmadan inliyordu. Fitnat rüzgârın uğultusuyla ninesinin iniltilerini duydura-bilmek için neler yapmayıacaktı? Neler yapamazdı?.. Fakat bilmiyordu ki ne yapmak lazımdı?.. Ateşe kuru dallar atıyor; dalların çıtırdaması kalbine biraz kuvvet veriyordu. Bu canlı nar-

kendini yalnız hissetmiyordu. Ateş ona bir arkadaş olmuştu. Fakat rüzgâr, a-mansız bir düşman gibi kapıya yasla-nan rüzgâr:

— Hu.. hu.. hu huy..
Nine de mütemadilen inliyordu:
— Ah.. ah.. ah..

Bu iki ses Fitnatın kulaklarını dol-duruyor, kalbini demir bir peçe ara-sında yoğuruyor, başının içinde akisler uyandırarak uğulduyordu. Bir aralık nine iniltilerini keserek güç hal ile mi-rıldandı:

— Acaba Mahmud kasabaya vardı mı ki?..
— Hiç merak etme, varmıştır, nere-de ise gelir nineciğim..

Bu cevaba lazım gelen emniyetli e-dayı vermek için Fitnat ne kadar zah-met çekmişti!.. Mahmud acaba kasa-baya vardı mı?.. Bundan kendisi de e-mîn değildi; hiç emîn değildi. Hava o derece sert, tipi o kadar boğucu, or-man o kadar korkunç ve karanlık ki Mahmudun, kendisine on yedi yaşın verdiği kuvvet ve çevikliğe rağmen, ka-sabaya kadar gidebilmiş olması adeta şüpheliydi. Ah şu rüzgâr!..

Nine gene inlemeğe başlamıştı. Ya-tağının içinde titriyordu.

— Nineciğim... Nasılsın?..
— Bana bir şeyler oluyor kızım!
— Ne oluyor nineciğim?..
— Bil.. bilmiyorum yavrum!..
— Titriyorsun nine!.. Uşuyor mu-sun?..

— Evet.. çok.. çok..
— Dur... Üzerne benim yorganımı da örteyim!..

Ninesini iyice örttüktan sonra Fitnat ateşin karşısına avdet etti. Alevlerin arasına yeni dallar attı. Ocakta alev-ler ne güzel oynuyordu!.. Ninesi biraz sükûnet bulmuştu. Fitnat ta gözlerini ateşe dikmişti. Bir müddet böyle kaldı. Ramazan gelmişti. Şimdi kasabada mutad hazırlıklar yapılmış. Cami kan-dillerle süslenmiştir. Herkes sırtı sıkı örtünerek teravih namazına gider. Mi-nare kandillerinin ışığında çocuklar caminin önünde oynuyorlar. Daha aksandan iftar sofraları kurulur. Ev kadınları pekmezli tatlılar yapıyorlar. Her evde nes'e, her kalbe sandet vardır. Kaç zamandır sabırsızlıkla bek-lenen Ramazan gelmişti. Gelirken de-

nat kasabada geçirmiş olduğu çocuk-luk Ramazanlarını birer birer hatırlı-yordu.

Şimdi on beş yaşında büyük bir kız-dı. Kasabada olsaydı eskisi gibi cami-nin önünde oynamaz, içeri girer, yaş-lılarla beraber namaz kılar. Çünkü dışarıda... Ah dışarıda esen şu rüzgâr!.. Hiddetle, şiddetle dolu rüzgâr.

Fitnat gene Mahmudu hatırladı. Bu rüzgârın altında, bu tipinin arasında acaba yolunu şaşırmanın mıydı?.. A-caba kurdular..

Kızcağız, bütün kalbi, bütün ruhile kardeşinin sağlığı ve selâmeti için du-alar etmeğe başladı. Uzun dualar, kal-bi, ruhu teskin eden dualar... Fakat rüzgâr her şeyi yıkmak, kırmak, tahrib etmek emelle durmadan esmekteydi.

Tehdidler savuran rüzgâr... Belki Mahmud bir oduncu kulübe-sine sığınmıştı. Çünkü kasaba uzaktı; çok uzak... Sıcak yaz günleri, kasaba-nın meydanında delikanlıların eyle-verip davul zurna ile oynadıkları yaz günleri kadar uzak... Etrafta kızlar, anneler, babaların arkasında oyunu seyrediyorlar. Arasına bir tanesi dğe-rine kalbindeki sırrı tevdi ediyor. Fat-ma gizlice Mehmed'i sevdiğini Ayşeye söylüyor..

Ne derin bir emniyet, ne tatlı bir kalb rahatı var kasabada... Eller omuz omuzunda... Komsu akrabadan sayılır. Lü-zumunda hemen kosar, gelir, yardım da bulunur... Gün doğarken horoz sesleri, sıcak güneşe serilmiş camaşırılar, gü-nes batarken de geri dönen kağıtların tatlı, aynı zamanda hüznün getir-tiği, aksam çorbası için çocukların kapı eşinden çağırın annelerin nidaları... Bunların hepsi ne uzaktı..

— Nne... Nine... Söyle, ne var?
İhtiyar kadın yatağında hıçkırıyor, boğuluyor... Fitnat ona doğru koştu. Acaba ne yapmalı?.. Ninesinin yüzü adeta değişiyor, gözlerinde sonsuz bir dehşet var; ağzı birkaç defa açılıp ka-panıyor; bir şey söyleyecek... Fakat mümkün değil; söylemiyor. Darlaş-mış, büzülmüş gelağundan hiçbir ma-na ifade etmeyen sesler çıkıyor..

— Nineciğim... Yarabbi'm!.. Ne yap-malı bilmiyorum ki... Biraz su vereyim mi?..
Fitnat ne yapacağını şaşırılmış, oda-nın içinde dört dönüyor. Dışarıda rüz-gâr korkunç ısıklar çalıyor, böğürüyor.
— Nine... Nineciğim..

Fakat ninesi Fitnatı duymuyor. İhtiyar kadın birdenbire yatağından fırladı, bir müddet hareketsiz, dindik durdu. Gözleri korkunç bir surette a-cılmış, ağzı aralanmış, siyah, derin bir ağzı... Sonra kolları birkaç defa çılgın hareketler yaparak görünmeyen bir şeyi kovmaya çalışıyor gibi göründü.

— Nine... Nne..
Nihayet kadın yüzüstü yere kapanıp kaldı..
— Nine!..
Artık Fitnatın sesine hastanın inil-ti... Odaya girer, nineyi bulur, nineyi gö-

Büyük Fransız ve İngiliz edipleri

(Baş tarafı 3/1 de)

güne daha dar, daha müşkül olur, mu-hit refah temni için hiç müsaide de-gildir. Nihayet ailesini, memleketini terkederek, galiba kendisini sekveden müphem bir hissin gizli tesirlerine ka-pılarak sahne hayatına girmek üzere Londraya gider.

Asırların nüshan zulmetlerine boğul-maksızın müebbed bir revnakla parla-makta devam eden bu güneş o zaman sahne hayatında pek yabancı vazife-lerle başladı, hattâ bir rivayete inan-mak lazım gelirse temaşağâha gelen kibar atlarını tutan ve bekleyen bir se-yis oldu. İnsan bu dâhinin hayatında böyle zelli bir sayfasının mevcut ol-masına inanmamak ister.

Kendisinin hemşerilerinden olan bir müdürün şannesine intisab ederek bu sefalet hayatının her türlü meşakkat-lerini, her çeşid zillet ve mihnet saf-halarını geçirmeğe başlar. Her gün geçtikçe o günün rızkını kazanmış ol-makla iktifa ederek, bu sahnede ava-mın eğlencelerine oyuncak olmağa kat-lanarak, dişlerinin arasına bir iokma ek-mek koyabilmek için ruhuna türlü eza-ları yükleterek uzun bir zaman geçirir.

Bu meşakkat devresi için der ki: «Şurada buraya serseri dolaştım, hal-ka bir soytarı sifatlere çıktım, ciğerlerim kan kustu, ruhumun en aziz duygula-rını bir hiç mukabilinde sattım.»

Bu hayatın tecrübe acılıklarından, eserlerinin ötesine berisine serpiştiril-miş elemeler ve hüznüler vardır ki bun-lar şairin gençlik yıllarının hicranları-nı pek belâğ bir lisan ile tasvir etmiş olur. Shakspeare o acıları çekmemiş ol-saydı bu intibaları toplamamış ola-caktı.

Şairin int'saomda pek fakir bir kül-çük sahne halinde bulunan temaşağâh zaman ile müddürdür mahareti saye-sinde günden güne artan bir küsayışle nihayet bir zaman geldi ki kraliçenin resmi sahnesi ünvanını aldı. Müdür Londra köprüsünün yanında «C'han» namıyla bir bina inşa ettirdi ki şehrin o zamana göre en muhtatan bir tema-şağâhi oldu.

Bu mutantan temaşağâhtan bahse-dilirken zihinde fazla bir mana hâsıl olmamalıdır. Bugün medeni dünya-se-hirlerini tezvin eden temaşağâhları de-ğil, hattâ D'reklerarası salaşlarını bi-

sönmek üzere... Fakat rüzgâr, hain rüzgâr, dondurucu rüzgâr şiddetini bir kat daha artırdı!.. Kulübeye nasıl yas-lanıyor... İmdad!.. Birdenbire kapı hız-la, yerinden kopar gibi açılıyor. Rüz-gârın buzlu soluğ ile beraber tipinin be-yaz taneleri içeri üflüyor. Rüzgârla giren çılgınlık havası Fitnatı başından ayaklarına kadar, bir kefen gibi sarı-yor... Kızcağız şuurunu tamamile kay-betti... Odaya girer, nineyi bulur, nineyi gö-

le gözönüne getirmemelidir. K'bar sı-nıfına mahsus birkaç sedir, halk için bir meydan, san'atkarlara mahsus bir tahta sed, bütün lazım olan şeyleri ik-mal etmiş olurdu. Bugünün harika nev'inden cadılarile, fennin türlü mu-cizelerile mücehhez sahnelerine bile sığamayan Shakspeare o zamanın bu derme çatma yerlerinde nasıl temsil edilebilirdi? Hükmetmelidir ki bütün maddi vasıtaların fikdaını ebretmek vazifesi eserlerin meziyetinden ve mü-messillerin san'atından beklenirdi.

Şair bir mümessil olmak itibarile ne idi, ne yapar, ne oynardı? Bunu tayi-ne medar olacak malûmat yoktur. O derece hayat ile dolu eşhas halk ve icad eden bu deha sahibinin temsil ve irae hususunda da pek muvaffak ol-duğuna inanmak lazımdır. Eğer mü-messilin san'atında kemal iyi hisset-mek ve iyi ihlas etmek suretinde emal edilebilirse bir şahsın asil mucidi olan tarafından temsil edilmekten daha e-min bir muvaffakiyet vasıtası farzedi-lemez. Temaşağâhın müdürü pek ina-hir bir iş adamı olmakla beraber pek san'at sahibi bir de mümessildi. Onun muhitinde yaşamış olmak garde t'iri kabilyetlerinin inkişafına pek müsa-d bir zemin teşkil etmiş olacaktır. O za-manın basit ve saka-arla dolu eserle-rinde oynayarak, birer sdik ve bozuk simadan ibaret eşhası temsil ederek, başkalarının baştan aşağı hatalar için-de nesrini ve naznını ezberliyerek de-hasını isyana sevkeden bu zilletlere katlına katlına yuvarlanıp g'derken bir yandan da hukki kabilyetlerinde bir galeyana başladı, kendisi de yazmak tecrübelerine koyuldu. En evvel mev-cud eserleri islah, eide bu'unan me-tinleri tadile, kırık dökük şahs-yetleri tamir ve ihyaya cesaret etti. Deneyir ki hayatta topladığı müşahedelerden eser çıkarmağa girişmeden evvel ha-yatı başkalarının rüyeti mensurundan görüp anlamak istemiş, bu suretle bir mümares devresi geçirmeğe lazım hissetmiştir.

Onun bu suretle, islah ve tadil tari-kile yedi parça eser vücuda getirdiğn, de ittifak olunur. Bunlar şunlardır: Titus Andronicus, Pericles, Dördüncü Henri (üç fasıl üzerine müretteb) Yanlışlıklar, Yola getirilen cars kadın

H. Z. Uşaklıgil

kar taneleri gibi çırpınarak, dövünerek dönüyor. Ocaktaki son kıvılcıklar bu cinnet rakına iştirak ediyor. Fakat kapı... Açık kapının gösterdiği karan-lık... Kar, tipi, gece, rüzgâr, rüzgâr, rüzgâr... Selâmet nerede?.. İşte Fitnat açık kapıdan, dışarıya, kara, tip'ye, rüzgâra doğru atılıyor, onlara karış-ıyor...

... Fitnat nereye gitti?.. Fitnatı

İzmirde mekteblere bu yıl tehacüm pek fazla

İzmir (Hususi) — Şehrimizdeki lise ve ortaokullara bu yıl vukubulan mü-racaat ve kayıtlar tahminlerden pek fazla olmuştur. Liselere 500 ve orta okullara 1400 fazla talebe müracaat edilmiştir. Liselere tahmin olunurken 900 talebe ve orta okullara 2300 talebe müracaat ve kaydedilmiştir. Bunun sebebi civar vilâyet ve kazalardan İzmirdeki okullara gelenlerin fazlalığıdır. Fakat İzmirden de müracaat edenlerin sayısı geçen yıla nazaran fazladır.

Bu kadar fazla müracaat karşılık için maarif müdürü Mustafa Reşid Tarakçı mekteb müdürlerini davet ederek müteaddid toplantılar yapmış ve icab eden serî tedbir almıştır. Bu sayede hiç bir talebe açlık ve mektebsiz bırakılmamıştır.

Alınan tedbirler şunlardır: Birinci erkek lisesine mevcudu 360 ilâve ile 530 a, ikinci lise mevcudu 1444 talebe fazla verilerek 1591 e çıkarılmıştır. İkinci erkek lisesinin orta kısmından ihtiyaç nisbetinde sınıf boşaltmak için üçüncü sınıf talebesi, Karşıyaka okulüne Karataş ortaokulüne nakledilmişlerdir.

Erkek liselerindeki talebe miktarı 1974 tîr.

İzmir kız lisesinde talebe yekünü 470, Karşıyaka kız lisesinde ise 291 e yükselmiş ve yekün 761 olmuştur.

Ortaokullardaki talebe miktarı 6152 dir. İlkilk ortaokulunda 977, İlkilk kız ortaokulunda 501, Karataş 900, Buca 365, Bornova 240, Gazi 737 ve Karşıyaka orta okulunda 711, Karşıyaka lisesi orta kısmında 661 talebe vardır.

Lise talebesi tamamen yerleştirilmiştir. Ortaokullarda da vaziyet böyle ise de İlkilk erkek ortaokulunda kayıtlı 400 talebe açığa idi.

Maarif Vekâleti nezdinde yapılan teşebbüs üzerine bulunan mekteb itti-hazına müsaide bir bina tatulmuş ve burasının, aynı okula bağlı bir şube halinde açılması kararlaştırılmıştır.

Bu kadar fazla talebeye muallim tedariki de ayrı bir mesele idi, kanunî azamî nisbetler dairesinde ortaokullar muallimlerinin ders saatleri arttırılmış ve böylece muallim ihtiyacının tamamı karşılanması temin edilmiştir.

Böylece meydana çıkmak istidadı görülen muallim buhranı vaziyeti bertaraf edilmiştir.

Maarif müdürü Reşid Tarakçı, mü-him bir ihtiyacı muvaffakiyetle karşılayacak tedbirleri süratle almakla yerinde ve isabetli hareket etmiştir. Fakat her yıl İzmirde artan bir talebe miktarı ve bununla alakadar olarak bir mekteb ihtiyacı meydana çıkar. Bunun için de İzmirde yeni bir lise binası inşasına, bilhassa şehrin en mütekâsif mntakası olan Tilkilikte yirmi dershaneli bir ortaokul inşasına kat'i ihtiyaç vardır.

Maarif Vekâletinin bu ihtiyacı takdir ederek tedbir alması, çok yerinde olacaktır.

İlkokullarda ise vaziyet normaldir. Bütün okulların mahrukat, tenvirat ihtiyaçları temin edilmiş, bir kısmında da lüzumlu tamirat yapılmıştır.

Tokadda zirai çalışmalar

Tokat (Hususi) — Ziraat müdürü, gü emrine yeni gelen selektör faaliyete geçmiş ve yevmiye 1800 kilo tohumluk buğday temizlemeye başlamıştır. Bu makinelerin gelişi şehrimizdeki zirrai ve köylüleri çok sevindirmiştir.

İzmirde

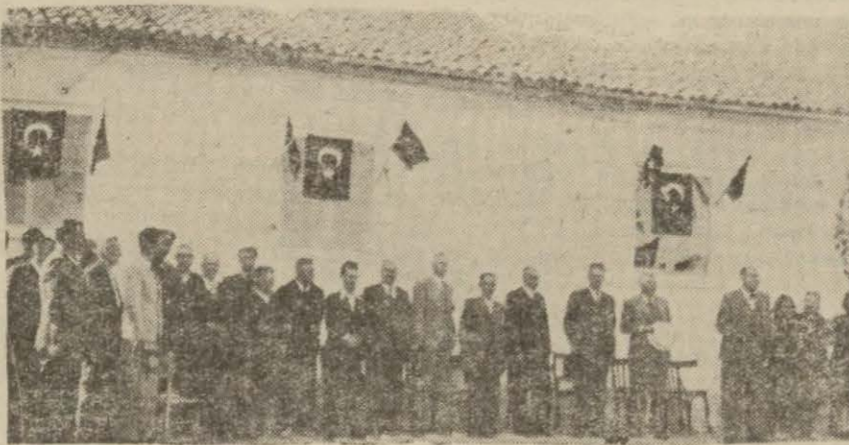
Bütün hayatınca en ufak bir hastalık geçirmiyen 104 yaşında bir çoban

İzmir 23 (Hususi) — İzmirde serbest bir doktor, vaziyeti itibarile çok şayanı dikkat olan bir hastayı tedavi etmektedir. Denizlinin Çal kazası halkından olan Ahmed Naim olan bu hasta tansiyon düşüklüğü dolayısıyla fuarı ziyaret maksadile İzmir gelerek doktora müracaatta bulunmuştur.

Ahmed Naim tam 104 yaşındadır. Şimdiye kadar hiç hasta olmadığı gibi, iddiasına göre hayatında bir defa dahi başı ağrıamamış ve nezle olmamıştır. Asıl şayanı dikkat olan bir nokta 104 yaşındaki bu ihtiyar adamın bir defa bile et yemeyişidir. Kendisi yalnız süt, yoğurt, zeytin, peynir ve meyva ile geçinmektedir. Ahmed Naim şimdi 50 yaşında bir adamdan daha dinçtir ve 300 sene yaşayacağını zannettiğini söylemektedir.

Ahmed Naim çobandır. Tansiyon düşüklüğü yaşının ilerlemiş olmasından ileri gelmiştir. Doktor kendisine bir müddet için haşlama et yemesini tavsiye etmiştir.

Turhalda bir köy daha mektebe kavuştu

Tokat (Hususi) — Şehrimizin Turhal Kayacak köyünde yeni ilköğretim açılış töreni yapılmıştır. Merasimde başta valimiz olduğu halde Tokat me-

usu Cemal Kovalı ve diğer davetliler hazır bulunmuştur. Resim valimiz açış nutkunu söylerken gösteriyor.

ilk temsili

[Baş tarafı sayfa 3/1 dedir] kadaşı Horakusun kolları arasında can verir. Dünyanın en büyük beşerî faciası üzerine de bu suretle perde iner.

Derler ki, Shakespeare, bu piyesinde bizzat oynamış, ve hayalet yahud tayf rolünü almıştır. Türk sahnesi ancak büyük san'atkar Ertuğrul Muhsinin varlığı ile Shakespeare'i Türk seyircilerine tanıtmış ve sevdirmiştir. Kral Lear, Romeo ve Jülyet, Makbet ve Hamlet'i bütün bir zevk ve hayranlıkla, daima kötüllemek, hor görülmeğe istenen birçok Türk sahnesinde seyrettik. O Türk sahnesi ki, «Tiyatro» nun salâhiyet sahiblerinden profesör Tilly'nın dediği gibi «Almanlar istisna edilmek şartile, Shakespeare'i fena oynamakla şöhret bulan İngilizlerden daha güzel ve üstünlükle oynamıştır.»

Bu yıl da kapılarını Shakespeare'in bir piyesi, Üniversite İngiliz edebiyatı profesörü, Halide Edibin riyaset ettiği bir edebî heyetin yeni baştan dilimize çevirdiği Hamlet'i ile açan Şehir Tiyatrosunun bu temsili merakla ve sabırsızlıkla bekliyorum.

İbrahim Hoy!

Mahmut Saim

[Baş tarafı sayfa 3/2 de] yalnız bir ricam var, merdük icabıdır; bu defa sen ağzını sıkı tut da bu oyunun aramızda kalsın.

Ben de ağzımı sıkı tutmuş ve ömrümün sonuna kadar bunu hiç kimseye söylememişim söz verdim. Gene de kimseye söylemeyeceğim?

(Arkası var)

Mahmut Saim Altındağ

Şadi sahneye dönüyor

Memnuniyetle haber aldığımız göre memleketimizin iki büyük san'atkarı olan Bırhanettin Tepsî ve Şadi birleşmişlerdir. Yakında Seniye Tepsinin yazdığı 50,000 lira namındaki vodvili temsili edeceklerdir. Kendilerine muvafakiyetler dileriz.

Gaib aranyor

İki sene evvel Karaağaçtan ayrıldıklarını haber aldığım eniştem Nazif oğlu Selâmi ve eşi Remziyenin nerede bulduklarını ve berhayat olup olmadıklarını öğrenemedim, bilen varsa in-sanliyet namına aşağıdaki adresime bildirmelerini rica ederim.

Aydın Erbeyli İstasyonunda Ömer beylide Şadırlı köyünden gelme Haşim oğlu Rahim.

KOCA YUSUF

Yusufun idman güreşi

Üste de; Konradı arka çaprazına almış oldu. Bir çocuk gibi, havaya kaldırdı. Yere vurdu. Yüz almış beş ok, kalık gövdesile üstüne kullanılarak ters bir alaturka kaz kanadı oyunu taktı. Çamaşır büker gibi, bükerek yeniverdi. Konrad, idman güreşinde Filize ancak iki üç dakika kadar dayanabilmişti.

Halbuki; Konrad; Polponlardan ve bu ayarda bulunan pehlivanlardan sonra, gelen en iyi pehlivanlardan biri idi.

Klûbe toplanan ecnebi pehlivanlar, Konradın bir iki dakikada Filiz tarafından yenilmesini hayretle karşılamışlardı.

Filiz; idman güreşine devam ediyordu. Konrad da güreşi bırakmadı. Esasen; idman güreşi olduğundan galbiyet ve mağlûbiyet sayılmazdı.

Fakat; Konrad, Filize hiçbir şey yapamayacağını daha ilk elde anlamıştı. Filiz; Marsilyalıya elenseleri vürdükça; bahkılıyarak minderin haricine gidiyordu. Bir keresinde; minderin üzerine düşen Konradın üstüne olanca kuvvetile yüklenerek düştü. Zavallı adam üstüne düşen ağırlığın zorile bağardı.

— Oh!..

Bağrılmıyacak gibi değildi. Filiz; bu sefer hasmını belinden kavradı. Bir hamam bohçası gibi kolaylıkla havalandı. Tepesi üstüne dikerek bir tahtaya burgu sokar gibi burup basmağa başladı ve nihayet; hasmının ensesini kırarak, omuzlarını yere getirdi.

Konrad; bir iki dakika geçmeden ikinci defa olarak omuzları yere gelmişti.

Marsilyalı; güreş idmanı başlayalı beş dakika olmadan sanki; bir saat güreş yapmış gibi, soluyordu.

İdman birkaç dakika kadar devam etti. Bu müddet zarfında da Filiz Konradı bir iki kere daha benzetmişti.

Kara Ahmed; Filizin bu galibiyetlerine imrenmişti. Demek; alafranga güreş alaylı bir şeydi. Yanında bulunan Mösyö Piyere sordu:

— Çorbacım; Filizin idman yaptığı pehlivan ne ayardadır.

— Başpehlivanlardandır. Fransanın en meşhur güreşçilerindendir.

— Amma, yaptın ha!..

— Ciddi söylüyorum. Filize idman yapan pehlivanı Fransada nihayet; güçlülükle yenen bir kişi vardır.

— E.. Nasıl şey bu. Bizim, Filize dakika bile dayanamıyor.

— Ne olacak?. Alafranga güreş ledir. Türk pehlivanları için bu güç biçilmiş kaftandır.

Piyere; işi ballandıryordu. Makas Kara Ahmede de, hız vererek meydan çıkarmaktı. Hoş, Ahmedde de bu hüsnâsı olmuşa benziyordu. Piyere; terar sordu:

— Ben de çıksam olur mu?..

— Pekâlâ olur. Hem daha iyi c'Kefereler Türk pehlivanı ne demek görürler?..

— İyi amma; Filiz gibi donia çmam. Eğer; ayağıma bu gâvurum gibi diği gibi bir şey bulursan onunla çıkarım.

— Kolay, Filize, bulamadığımız sebebi malûm!.. Çok kalın ve iri adan.

Koca Yusuf; kahkaha ile gültüyordu Ahmede dönerek:

— Bre Ahmed; ben de soyunayım be?..

— Soyun be! Yusuf, hepten tirpilyalım şu kefereleri be!..

İkisi birden soyunmaya gitmişlerdi. Filize; başka bir iri kıyım çıkmıştı. Fakat Konrad gibi, yüz yirmi okkalık bir pehlivandı.

Filiz; bu pehlivanı da yerden yek vuruyordu. Ahmed ve Yusuf ta soyunuyorlar. Ayaklarına mayolar uymuştu. İkisi de aslana benziyordu.

Fakat; şimdi de ortada idman yapıcak pehlivan yoktu. Olanlar da, Filizin güreşinden yılmışlardı.

Kara Osman durur mu? O da soyunmuştu. Bazi Fransız pehlivanları Filize nazaran Yusuf ve arkadaşları daha ehemmiyetsiz görmüşlerdi. Filiz rinden biri cesaret alarak Yusufla man etmeği kabul etti. Bu pehlivan Polonyalı, Çoreski idi. Yüz yirmi okkalık bir pehlivandı. Boylu, adaleli güreşçi idi. Yusufu, gözüne kesmiş.

Mösyö Piyere, Yusufun yanına geldi.

rek:

(Arkası var)

UFAK BİR MEMUR

alınacak İptidai tahsilini bitirmiş 15 yaşına kadar bir memur alınacaktır.

Diş Deposu Mehmed İbrahim Berkmen müracaat. Postane Cad.

desi Mercanof Han.

Birkaç harb mülâhazası

Yazan: Selim Ragıp Emec
Büyük harbin akıbeti üzerinde kat'i tesir yapabilecek mahiyette olduğu içindir ki bütün zihinler, her türlü siyasi ve iktisadi tezahürden evvel, şark cephesi harekâtine mesgul oluyor. Almanların, bu bahiste, henüz esaslı bir neticeye varmamış olduklarını şu misallerle isbat etmek istiyenler vardır:

1 — Napolyon, Moskova seferine 25 Haziran'da başlamış ve 14 Eylül'de Moskova'ya girmiştir. Halbuki Almanlar, şark harekâtına 22 Haziran'da başlamışlar ve c'ian Moskovadan üç yüz küsur kilometre uzakta bulunmaktadırlar.

2 — Üçüncü muharebe ayı sonunda vaziyet şu şekilde müşahede olunmaktadır: Simal ve cenubta Leningrad ile Odesa abluka edilmişlerdir. Bu şehirlerin önünde cereyan eden muharebeler, harb tarihinin nadir kavdetmişleri kanlı mücadelelerdir. Her iki taraf ta bu yüzden ağır kayıplara uğramıştır. Fakat bugünün yarına sukut etmelerini beklemek beyhudedir. Çünkü Leningrad muazzam tahkimat ile muhafaza altındadır. İçerde ise çok muazzam bir ordu mevcud bulunmaktadır. Odesaya gelince; bu şehrin dentle muvasalası kesilmemiştir. Ve kara tahkimatından hiç bir esaslı surette zedelememiştir. Bu iki mahsur şehir arasında imtidat eden bin beş yüz küsur kilometrelik cephenin ortasında ve Smolensk müntakasında taarruz hareketini idare edenler Ruslardır. Burada, Almanlar bir miktar gerilemişlerdir ve müdafaa vaziyetinde bulunmaktadırlar. Bu durumun Kiyef ve daha cenubdaki Alman hareketini kolaylaştırıcı bir mahnevra olduğunu iddia edenler yok değildir. Çünkü Kiyefin alınması Kırım'a kadar nüfuz eden Alman ileriharekâtı, bu yardımından dahil ile alıkamı kestiği gibi cereyan eden son harekâtlere de Bulayeni ordularını çok nazik bir vaziyete sokmuşlardır.

Bu nezaketin başlıca sebebinin, askerî harekâtın, bu müntakada mevsim itibarile sınımlanmış olmasına bağlıdır. Bu imkânın malik bulunmasındadır. Bütün bunlara rağmen mütearrız Alman ordularının karşısında bir hayli gerilemiş bulunan Sovyet Rusya cephesinde, şimdiye kadar bir parçalanma, hattâ esaslı bir yarık dahi görülmemiştir. Muharebelerin aynı inad ve aynı şiddetle devam etmesi de, tarafların canlı ve cansız malzeme bakımından henüz kuvvetlerinin son had, dine gelmekten uzak olduklarını göstermektedir.

Bütün bunlardan çıkarılabilecek netice şudur: Şimdiye kadar mütemadi harblerle yekdiğerini tahrîbe çalışan iki taraf kuvvetleri arasında, en mühim imha karşılığı cephelerde bulunmamıştır. Bu müntakaya aid olmak üzere son muharebelerin neticeleri hakkındaki rakamlar doğru çıkacak olurlarsa, bundan sonraki harekâta başka mahiyette bir inkisaf beklemek lâzımdır. Nitekim, bazı Alman kaynakları, yarıpın propagandalarına karşılık olarak bu nokta'yı tahrîz ettirmekte ve bu mesele üzerinde durmaktadırlar.

SİYASET
Londra 29 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Mütefakkerarası konferansında Polonya hariciye nazırı Raczyński Polonya hükümetinin harb ve sulh gayelerine müteallik olan hattı hareketini şu suretle izah ve tasrih etmiştir:

1 — Polonya, Amerika ile İngiltere tarafından ilân edilmiş olan Atlantik beyannamesini büyük bir memnuniyetle kabul etmektedir.

2 — Polonya, mütearrız karşı ilk evvelâ silâha sarılmış ve çekmiş olduğu müthiş ızdırlara rağmen onunla her türlü mesai birliğinde bulunmaktan imtinada berdevam olan ilk memleket olduğundan zaferden sonra gerek maddeten ve gerek manen adilâne ve tam bir şekilde tatmin edilmesini beklemektedir.

3 — Polonya, zaferden sonra işgalin gayrimesru hareketlerinden bir tanesinin bile tanınmıyacağına kanı bulunmaktadır. Bilhassa garbi Polonyadaki aile ocaklarından tarfedilmiş bulunan Polonyalıların zaferden sonra derhal doğdukları topraklara dönem imkânını elde etmeleri icab eder.

4 — Polonya, bu harbdan arazisi küçülmüş olduğu halde çıkamaz. Polonyanın müstakbel hududları, Avrupanın umumî emniyet çerçevesi dahilinde memleketin emniyetini muhafaza altına almak ve denizde geniş bir mahreç ve Polonyanın sektelesizlikle tamamen mütenasib iktisadi inkişaf imkânlarını temin etmek gerektir.

Polonyanın harb ve sulh gayeleri

Hiçbir arazi kaybına razı olmadığı gibi denizden mahreç istiyor

Londra 29 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Mütefakkerarası konferansında Polonya hariciye nazırı Raczyński Polonya hükümetinin harb ve sulh gayelerine müteallik olan hattı hareketini şu suretle izah ve tasrih etmiştir:

1 — Polonya, Amerika ile İngiltere tarafından ilân edilmiş olan Atlantik beyannamesini büyük bir memnuniyetle kabul etmektedir.

2 — Polonya, mütearrız karşı ilk evvelâ silâha sarılmış ve çekmiş olduğu müthiş ızdırlara rağmen onunla her türlü mesai birliğinde bulunmaktan imtinada berdevam olan ilk memleket olduğundan zaferden sonra gerek maddeten ve gerek manen adilâne ve tam bir şekilde tatmin edilmesini beklemektedir.

3 — Polonya, zaferden sonra işgalin gayrimesru hareketlerinden bir tanesinin bile tanınmıyacağına kanı bulunmaktadır. Bilhassa garbi Polonyadaki aile ocaklarından tarfedilmiş bulunan Polonyalıların zaferden sonra derhal doğdukları topraklara dönem imkânını elde etmeleri icab eder.

4 — Polonya, bu harbdan arazisi küçülmüş olduğu halde çıkamaz. Polonyanın müstakbel hududları, Avrupanın umumî emniyet çerçevesi dahilinde memleketin emniyetini muhafaza altına almak ve denizde geniş bir mahreç ve Polonyanın sektelesizlikle tamamen mütenasib iktisadi inkişaf imkânlarını temin etmek gerektir.

Bu Akşam SÜMER Sinemasında
WILLY BIRGEL - SIBILLE SCHMIDT tarafından fevkalâde bir tarzda yaratılan

OTEL SAHER
Fransızca sözlü filminde
Bütün hayatı... Lüks ve ihtisamı... Şampanyayı... Dans ve musikiyi... Dram ve aşkı göreceksiniz. Muhteşem Viyana şehri gözleriniz önünde canlanacaktır. Bu akşam için yerlerinizi evvelden aldınız.

YARIN
Matnelerden itibaren
ALKAZAR Sineması
Sinema perdesinin tüyler ürpertici bir harikası

Görünmeyen ADAMIN İNTİKAMI
Esrar ve korku filmlerinin kahramanı

BELA LUGOSI'nin
Yeni bir şaheser! Müthiş, çulgin ve korkunç bir sergüzeşt romanı.....

Dâhi bir rejisör WILLY FORST
Şimdiye kadar görülen bütün filmleri gölgede bırakacak... Şa'şaalı VALSLAR şehri VIYANA muhitinde geçen ŞAHANE BİR FİLM

OPERET
Oynayanlar WILLY FORST - MARIA HOLST - PAUL HÖRBIGER ve VIYANA'nın en güzel VALSLARI pek yakında

ŞARK SINEMASINDA

Amerikada bir rezalet meydana çıkarıldı

Yüzlerce hükümet memuru gangsterleri himaye ederek maas alıyorlarmış

Nevyork 29 (A.A.) — Gangsterlerin korkunç sefi Abe Babchick'in bundan birkaç gün evvel, ihtimal arkadaşları tarafından öldürülmesi cetenin faaliyetine birçok hükümet memurlarının ve polis ajanlarının iştirak etmiş olduklarını meydana çıkarılmıştır.

Bu rezalet, bu çirkın işe iştirak etmiş olan memur miktarının yüzlerce kişiye ballı olması ve bunların serileri himaye için âdetâ maas almakta olmaları yüzünden, büyük bir heyecan uyandırmıştır. Memurlar ve ajanlar tarafından alınan meballığın senelik vatesinin 50,000 dolara ballı olduğu söylenmektedir.

Son araştırmaların neticesine göre Babchick'in cetenin kendî iftiharlerini meydana çıkarmasında korkan aynı memurlar ve ajanlar tarafından öldürülmüş olduğu tesbit olmuştur.

Londra ve Vişi matbuatına göre

[Baş tarafı 1 inci sayfada]
rol ve maden mambalarının methalidir. Moskova'ya yarmak Sovyetler Birliğinin başını vurmak demektir. Donetz müntakasını ele geçirecek o müntakayı Kafkasyadan ayırmak Sovyetler memleketinin ellerini kesmek demektir. Endüstri membarlarının büyük bir kısmından mahrum kalan ordunun ziyatı ne olacaktır? Rus ordularının harb malzemesinden mahrum askerlerden ibaret kalması bir Rus cephesi mevcud olabilir mi? Amerikanın aradan pek uzun bir zaman geçmeden kendisine İngiltereye ve Sovyetler Birliğine lâzım olan silâhları hazır bulduracağına inanmamalıdır. Bunları hazırlayabilseler bile silâhları mahalline teslim etmek lâzım gelecektir ki bu için hangi geniş yollardan istifade edilecek ya pılacağı malûm değildir.

Times ne diyor? Londra 29 (A.A.) — Times gazetesinin askerî muharriri Rus cephesindeki durum hakkında şöyle yazıyor: Alman ve Rus kaynaklarından gelen haberlerde şimal Rus bölgesinin sık sık zikredilmesi cenubda muharebelerin şiddetini kaybetmiş olduğu manasını tazammun etmez. Düşman Kırım'da hiç bir terakki kaydetmemiştir. Şimalde, Finler Kanadalask'a'yı işgal etmişlerdir.

Ruslar, Şişelburgun civarına asker çıkarmışlardır. Bu, cür'etli bir harekettir. Fakat Almanlar Rusları geri atılmaları iddia ediyorlar. İtmen gölünün cenubunda şiddetli muharebeler devam etmektedir. Düşman mahalli mağlubiyetlere uğramıştır.

Sovyet radyosuna göre, Ösel ve Dage adaları mukavemetle devam etmektedir. Leningradın düşmek üzere olduğunu gösteren hiç bir âlâmet yoktur. Cephenin orta bölgesinde Mareşal Timoçenko mukabli hücumlarına muvaffakiyetle devam ediyor.

Bir Rus kızının cesareti Moskova 29 (A.A.) — Royterin hususî muhabirî bildiriyor: Leningrad etrafındaki muharebe, birçok müntakalarda, mütemadi bir hareket muharebesi haline gelmiştir. Ruslar Alman işgali altında bulunan topraklara derin akınlar yapmaktadırlar. Leningrad cephesinde bulunan Pravda gazetesinin muhabirî Alman hatlarını aşarak kaçmağa muvaffak olan genç bir Rus kızının Rus tanklarının bir akın yapmasına imkân veren bir haber getirmiştir. Akınlar birkaç Alman erkânıharb zabitanı yemek yerken yakalamışlardır. Bu hâdiseyi takib eden çarpışma esnasında bütün Almanlar öldürülmüştür. Akına iştirak eden tanklar Sovyet hatlarına dönmeden civarda bulunan bir Alman bataryasına taarruz etmişlerdir.

Maliye Hukuk Müşavirliği
Maliye müşavir avukatı Vasfi Şenşüzen, Vekâlet hukuk müşavirliğine tayin edilmiştir.

TEŞEKKÜR
Yakalandığı uzun bir hastalıktan kurtulmayıaraç vefat eden anamızı ecdadı strahsızgahına kadar götürmek için bize refaat buyuran, evimize gelerek ailemize baş sağlığı dilediğinden bulunun, mektub, telgraf ve telefonla teessürlerini bildiren aziz arkadaş ve hemşehrilerimize derin şükran ve saygılarımızı sunarız.

Düğer bir bölgede, cetereler, 80 Finlandiyalıyı imha etmişler, silâhlarını ve teçhizatını almışlardır.

Malatya meb'usu Elektrik mühendisi Muttalib Öker
Saltın Öker

Moskova konferansı toplandı

Konferans mesaisini en geç bir haftada bitirecek

Stalin heyet reislerini kabul ederek görüştü

[Harriman diyor ki:]
«Çalışmamız süratli olacaktır. Çünkü zaman pek kıymetlidir. Şimdiden Rusyaya Amerikan tayıyareleri ve Amerikan petrolü gelmiştir»

Moskova 29 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor: Moskova konferansına iştirak edecek olan İngiliz ve Amerikan heyetleri dün buraya gelmişlerdir. İngiliz heyeti, ne Lord Beaverbrook, Amerikan heyetinin de Harriman riyaset etmektedir.

Kremlindeki mülakat Moskova 29 (A.A.) — Stalin, Pazar akşamı Sovyet Rusyadaki İngiliz ve Amerikan heyetlerini kabul etmiştir. Mülakat Kremlin sarayında ve Molotof ile Litvinofun hazır buldukları halde yapılmıştır.

Stalin ziyaret ve beyanat Moskova 29 (A.A.) — İngiliz ve Amerikan heyetleri azası Kremlin sarayında Stalin ziyaret ettikten sonra kendileri için kabul resimlerinde hazır bulunmuşlardır.

Beaverbrook ile İngiliz heyetinin askerî azası, İngilterenin Moskova büyük elçisi Cripps ve General Macfarlane ile uzun müddet görüşmüşlerdir.

Amerikan heyeti reisi Harriman, gazetecilere beyanatta bulunarak konferansın derhal müzakerelere başlamasını ve müzakerelerin mevzuabına meselelerin ehemmiyetine ve bunları süratle halletmek zaruretine binaen bir hafta içinde sona ermesini ümid edilmektedir.

Harriman, ilâve etmiştir: Çalışmamız süratli olacaktır. Çünkü zaman, pek büyük bir kıymetli hâzirdir. Daha şimdiden Rusyaya Amerikan tayıyareleri ile Amerikan petrolü gelmiştir.

Harriman, Almanların Moskova üzerine yapmış teşebbüsünde bulunmuş oldukları hava akınları neticesinde bu şehirde hiç bir hasar vukua gelmemiş olmasına mütehayyir olduğunu da söylemiştir.

Londra 29 (A.A.) — Royterin Rusyadaki hususî muhabirî Alexander Werth yazıyor: Rusyaya yardım için toplanan üçler konferansı ilk açılış celsesini bugün akdetmiştir.

Dün akşam başmurehhas ile İngiliz ve Birleşik Amerika sefirleri Stalin ile 45 dakika süren bir mülakat yapmışlardır. Mülakatta Molotof ve terelliman sıfatile Litvinof hazır bulunmuşlardır. Şimdilik konferansın mevzuuna dahil bulunacak meseleler hakkında müntalea yürütülmeyecektir.

Almanların konferansa aid tefferrüat ve izahatı öğrenmeği fevkalâde arzu etmelerine binaen konferans neticesininin hiç bir zaman tam olarak ifşaedilmemesi ihtimali mevcud değildir.

Sovyet tebliği
[Baş tarafı 1 inci sayfada] rib edilmiştir. Biz 36 tayıyare kayvettik. Şimal filosuna mensub gemiler düşmanın 8 bin ve 4 bin tonluk 2 nakilye yapurunu batırmışlardır. Sahil bataryaları ile Baltik filosunun gemileri bir düşman kruvazör ile bir distroyeri hasara uğratmışlardır. 1000 tonluk bir düşman petrol gemisi Karadenizde batırılmıştır.

Almanya, Rusyaya hücum için Japonya'yı tazyik mi ediyor

Sanghay 29 (A.A.) — Sahibleri Amerikanî olan «China Press» gazetesinde Tokyo'da bir Japon membarnın atfen bazı beyanat neşretmektedir. Bu beyanata göre Almanya, Japon ordusunun faslıst zabıter vastasıile Sovyetler Birliğine derhal harb ilân etmesi için Japonya'yı tazyik etmektedir.

Alman tebliği

[Baş tarafı 1 inci sayfada] Kuvvetli Alman tayıyare teşekküllerini Donetz havzasında ve Moskova bölgesindeki düşman demiryolu tesisatını muvaffakiyetle bombalamışlardır. Kronstad açıklarında bir Sovyet kruvazörüne bombalar isabet ettirilmiştir. Moskova ve Leningrada hücum Berlin 29 (A.A.) — D. N. B. ajansına göre, Alman savaş tayıyareleri 27/28 Eylül gecesi Leningrada ve Moskova'ya hücum etmişlerdir. Askerî tesisata yangın ve infilak bombaları atılmış ve bütün hedeflere isabetler edilmiştir.

Fin tebliği Helsinki 29 (A.A.) — Fin kuvvetleri umumî kanargahının tebliği: Pazar günü Fin tayıyareleri Petroskiden Karhumakiye giden müntaka da, hilinden geçen Mourmansk demiryolunu bombalamağa devam etmiştir. Karhumakiye ve muvasala yollarına isabetler vukua müşahede edilmiştir.

Hava muharebesi esnasında bir Sovyet avcı tayıyaresi düşürülmüştür. Düşmanın bir bombardman ve bir avcı tayıyaresi dafi bataryaların ateşi ile tahrir olmuştur.

Carelle berzahı müntakasında mecburluğu yapan bir Rus tayıyaresi Fin kuvvetleri tarafından zapt edilmiştir. Yüksek irtifada uçan bir Rus tayıyaresi birkaç bomba atmasına da hiç bir zarar yapmağa muvaffak olamamıştır.

Berlin 29 (A.A.) — D. N. B. ajansına göre, 28 Eylül'de Oranienbaum ve Kronstad şehirlerini en ağır çapta Alman tayıyarelerinin ateşi altına almıştır. Bu ateş çok vesirli olmuştur. Şark cephesinin şimal bölgesinde hareket eden bir Alman piyade tümeni bu son günlerde büyük muvaffakiyetle yaptığı hücumlarda bolsevüklerle ağır kayıplar vermiştir. Bu bölgede düşman 25 ve 27 Eylül arasında 41 tank kaybetmiştir.

Kırım vaziyeti Londra 29 (A.A.) — Londraya gelen haberlere göre, Kırım bölgesinde, demiryollarla diğer muvasala yolları cuna, Almanlar tarafından şiddetli hücumlar yapılmıştır. Fakat Almanlar, berzahta ileri adımlar atmış görünüyorken, yaptıkları taarruzlar datma önlenmektedir. Cephenin bütün boyunca, şiddetli muharebeler devam etmektedir.

Ladoga gölündeki adalar Helsinki 29 (A.A.) — Finlandiya kat'aları, Ladoga gölündeki bütün adaları işgal etmişler ve temin etmişlerdir. Fin hava kuvvetleri, dün Mourmansk demiryolunu bombalamış, tesisatı ve demiryolunu muvaffakiyetle ve müteaddid trenleri tahrir etmişlerdir.

Finlandiya kumandanlarından Nagmussohn 101 ci tayıyareyi düşürmüştür.

Wavel, Kafkasyanın müdafaası için Tahrana gitti

İngiltere Kafkasyaya bir heyeti seferiye gönderecek mi?

Wavel Londradan tayıyare ile geldi

Tahrana 29 (A.A.) — General Wavel gazetecilere beyanatta bulunarak demıştır ki: Rus Kafkas kuvvetleri başkumandanı ile bir müntakalât tertib edilecek olursa ben her halde tayıyare ile Tiflise gideceğim. Fakat şimdiki plânlar muhtemelen Rusyaya gitmek için hiç bir sebep yoktur. Bundan beş sene evvel bir kere ordu manevralarını görmek için Rusyaya gitmişim. Bir İngiliz - Rus Kafkas veyra İran kumandanlığı ihdasına itizam olduğunun zannetmiyorum. Fakat Rus ve İngiliz kuvvetleri arasında daha sıkı bir işbirliği teminine matuf bir plân hazırlanmaktadır. Enebi radyolarının Kafkasya maktafı, Enebi radyolarının Kafkasya maktafı, bir İngiliz seferi kuvvetinin gönderilmesi ihtimalini şüphe ile karşıladıkları bildirildiği zaman general şu cevabı vermiştir:

Radyo müfessirleri her zaman doğru muhakeme edemezler. Wavel bundan sonra sunları söylemiştir: İran toprakları taarruza uğradığı takdirde İran ordusundan istifade edilemez meselesini tetkik henüz vakti bulamadım.

General Wavel İranda bir iki gün daha geçirecektir. Bu müddet zarfında İranda Rus kuvvetleri kumandanı general Novikof'la uzun müzakerelerde bulunmuştur.

General sunları ilâve etmiştir: Kafkas başkumandanı ile Tahranda veya Rusyada görüşmek için ihtimali vardır.

General «Douglas» tipinde büyük bir tayıyare ile seyahat etmektedir. Bu tayıyare buhrandan sonra Tahranda yere inen ilk tayıyaredir. General «Douglas» tahran rekor teşkil etmiştir. Wavel doğruca Tahrandaki İngiliz seferine gitmiş ve sefir generalın seretine bir kabul resmi, bir öğle ve bir akşam yemeği vermiştir.

Müessif bir ölüm

Çimento fabrikaları idare meclisi azasından Saffet Molla, in gece, kılıfat vefat etmiştir. Cenazesi bugün kaldırılacaktır. Heybeliçe ale makberesine miş, çok hüner kazanmış fazi letli bir insandı. Ailesine beyanî taziyet ederiz.

“Son Posta,”nın bulmacası: 22- (3)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

- Soldan sağa:
1 — Şehrin ismi (8)
2 — Meyva suyu (5), Boyun ağrısı (2)
3 — Ölü değil biri (2)
4 — İskambilde (4)
5 — Haya (2), Baş (3)
6 — Meşhur Fransız klâsik edibi (5)
7 — Mü'azzım (8)
8 — Yardım (4), Bir nota (2)
9 — Küçük çocukların korkuluğu (5)
10 — Nmet (3), Boyun ekisi (2)
11 — Başına oturan (2), acıklı o. (5)
12 — Amele, işçi (5), Müsannı çık. (4)
Yukarıdan aşağı:
1 — Abdal (3), Allah (5)
2 — Esaret altındaki (4), Bir nota (2)
3 — Cemî edatı (3), Çadır (4)
4 — Bir meyva (4), Abdal (4), Bir

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									

nota (2).
5 — Edat (2), Olgun (5), Lezzet (3).
6 — Kederler (4), İşaret zamiri (2).
7 — İngilizce cevabı (3), Ağı (5).
Tencerenin dibinde bulunur (2).
8 — Yaş (3), Bir n'âdi (2), Sonuna gelirse mensub olur (2).
9 — Gelirse mensub olur (2).
10 — Zaman (2), Ertesi gün (5).

RADYOLIN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dışlarınızı fırçalayınız.

Askeri vaziyet

(Bastarak 1 inci sayfa'da) son ana kadar insad ve ısrarla muharebe etmesi olduğundan Fin kit'alarının ihdas ettikleri bu yeni vaziyetin, hele deniz ciheti açık kaldıkça Murmanska yakın bir akıbet hazırlıyacak bir mahiyette olabileceği de pek o kadar muhtemel görülmektedir. Kezalk, birbirinin zıddı olan bir çok haberler arasında bir mukayese yapıldığı takdirde Murmansk - Leningrad hattının, Lenin - gradla Wolhow nehir veya kanalı arasındaki kısmı müstesna olmak üzere ciddi bir tarzda bu defa Kanadalaskada kesildiği ve Finler, Sibirya kanalının şimali şarki kısmını henüz işgal edememiş olduklarından bu hattın Kanadalaska cenubulle Wolhow nehrini arasındaki kısmının elyem Sovyetlerin elinde bulunduğu dahi anlaşılmaktadır.

Bahsetmek istediğimiz haberlerin ikincisi, aşağı Dinyeperin teşkil etmekte olduğu direğin çarkında mütefik orduların evvelsi gün İhras ettikleri yeni bir zaferi bildirmektedir. Alman başkomutanlığı dünkü tebliğinde Dinyeperpetrovsk'tan Dinyeper nehrini şarka doğru geçmiş olan ve Alman kit'alarla İtalyan kit'alarından mürekkep bulunan bir teşekkülün kendi karşısındaki üç Sovyet tümenini şiddetli ve kuşatıcı bir baskın taarruzla mühim bir mağlûbiyete uğratarak büyük zayyata uğratarak emek suretinde civardaki bir bataklığa doğru sürdüğünü ve tebliğin verildiği ana kadar bu teşekkülün 13000 esirle 69 top ve birçok diğer harb malzemesi ahz ve iğtinam ettiğini zikretmektedir.

Zaman zaman ve bölge böle bu kabill taarruzlar yapmak gerçi Alman stratejisinin bir teamülü halindedir. Fakat, Sovyet cenub cephesinin umumî vaziyeti gözönüne alınırsa ilk hamlede ele geçen esir miktarları, likte Almanların bu harekete Kiyef şarkındaki imha işi nihayete erdiken sonra tevessül eyedikleri düşünlürse bu haberin bir mabadi olaçağına, yani Kiyef şark muntakasına nazaran esasen bir hayli ileride olan bu havalide yapılan bu hareketin, başlanmak üzere bulunan asıl büyük hareketi maskeleyerek maksadla terfih edilmiş bir şarttır ve kuvvet çekme hareketi olabileceğine hükmetmek yanlış bir şey olmaz. Bu maksadın temini için çabışırken karşıdaki düşmanı fazla hırpalamak ve sarsmak fırsatları zühür ederse bu defa olduğu gibi bittabi bunlardan da istifade edilir.

Almanların Sovyet cenub cephesine karşı bugünlerde başlamaları kuv-

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Orman, Veteriner ve Ziraat Fakültelerine bu yıl kabul edilecek talebelerin seçim imtihanları İstanbulda Sultanahmedde Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi konferans salonunda ve Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsünde aşağıda yazılı gün ve saatlerde yapılacağından namzed talebenin imtihan komisyonuna müracaatları. (6859 - 8377)

Ders	Gün	Saat
Fizik	6.10.941 Pazartesi	9.12
Türkçe	6.10.941	14.30.17
Kimya	7.10.941 Salı	9.12
Biyoloji	7.10.941	14.30.17
Cebir	8.10.941 Çarşamba	9.12
Yabancı dil	9.10.941 Perşembe	9.12

Üniversite A. E. P. Komisyonundan

5813,25 lira keşifli Gureba hastanesi kalörifer tesisatı bağlama işleri 9/10/941 Perşembe günü saat 15 de rektörlükte açık eksiltme ile ihale edilecektir.

İstekiller 3,000 liralık bu gibi iş yaptıklarına dair Nafia Müdürlüğünden alacakları vesika ve 436 liralık teminat, ticaret odası kağıdlarıyla gelmeleri «8381»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

İdaremez ihtiyacı için kapalı zarf usulüyle 560 ton kuru gürgen odun satın alınacaktır.

Eksiltme 17/10/941 tarihine müsadif Cuma günü saat 11 de Haydarpaşada birinci işletme komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen ton bedeli 1740 kurustur. İstekillerin 720 lira 80 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve saat 10 a kadar kapalı zarflarını komisyonuna tevdi etmiş olmaları lazımdır.

Fazla izahat ve şartname almak isteyenlerin işletmeye müracaatları. «8687»

Palamut ve çam kabuğu nakliyatına mahsus D.D./239 No. lu tarife yeni den tertib edilmiştir. Yeni tarife 1.10.941 tarihinden itibaren mer'iyete geçecektir.

Eski tarife, yeni tarifeye dışında kalan palamut hülâsası için 1.11.941 tarihine kadar muteber olacaktır.

Yeni tarifeye palamut unu ve çam kabuğu unu ihale edilmiştir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «1713 - 9699»

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu
Tepebaşı dram kısmında
1/10/941 Çarşamba günü
akşamı
HAMLET

İstiklal caddesi komedi kısmında
1/10/941 Çarşamba günü akşamı
KIBARLIK BUDALASI

AYDA 3 LIRA TAKSİTLE

Meşhur fabrikaları Bay ve Bayanlara mahsus altından ve kromdan mamul her nevi cep ve kol saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Emsal gibi 15 sene teminatlıdır. Tasrıdan sipariş etmek isteyenlere katalok gönderilir. Saat deposu: İstanbul, Sirkeci'de, Liman Namı yanında Yekenci Hanında No. 8

İstanbul borsası

İstanbul borsasının 29/9/941 fiatları

ÇEKLER		
	Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin	5.22
New-York	100 Dolar	129.5275
Cenevre	100 İsviçre Fr.	
Madrid	100 Peçeta	13.89
Yokohama	100 Yen	
Stokholm	100 İsveç Kr.	30.75
Bir altın lira		25.00
24 aylık bir gram külçe altın		352
Esham ve Tahvilât		
İkramiyeli % 5 933 Erga.		
ni A. B. C.		20.20
% 5 938		26.50
İş Bankası Nama		11.80

RADYO

SALI 30/9/941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik müzik (Pl.), 8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Türkçe plâklar, 12.45: Ajans haberleri, 13: Türkçe plâklar, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo salon orkestrası, 19: Fasil sazi, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Karışık şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Meşhur keman virtüozları (Pl.), 21: Ziraat takvimi, 21.10: Saksophon soloları, 21.30: (100 sene önce nası yaşayorduk?) Erçümen Ekrem tarafından, 21.45: Klâsik Türk müziği programı, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri; borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.).

vetli bir ihtimal dahilinde bulunan yeni hareket Harkof ve Doneç sanayi muntakaları Kirim yarımadasını ve Azak denizi havalisini ve sayed Sovyet ordusu yeniden takviye, tanzım ve tensik edilerek esaslı bir müdafaa muharebesi yapabileceği salih bir hale gelecek veçhile münasib bir hatta çekilmez de karışık ve az emniyetli bir tarzda İleri bölgelerde kalırsa zikrettiğimiz havaliden daha mühim olarak bu orduyu istihdaf edeceği şâikârdır.

Ve bir iki defadır tekrar ettiğimiz bu hakikatin ilk emareleri görünür gibi olmuştur. Eğer Sovyet cenub ordusu komutanlığı biraz çabuk davranmıyacak olursa bunun müteakib emarelerinin de kendilerini göstermekte gecikmeyeceklerini bir daha tekrarlamak bilmem fazla olur mu?...

Emekli General K. D.

Fitre ve zekâtını Türk Hava Kuvvetlerine ver. Bu para (Hava, Kuvvetleri, Çoekun Esirgeme) kurumları arasında kardeşçe paylaşılır.

Reklâm Değil, Hakikat:

Yurdumuzun her köşesinde dürüstlüğü, ucuzluğu ve bol çeşidleriyle tanınmış:

Asrî Mobilya Mağazasını

gezmeden ve bir fikir almadan bir yerden mobilya almamalarını tavsiye eder. Mutlaka salonlarımızı gezmelerini rica ederiz. Bilhassa İngilizlere karyoları ve Avusturya sandalyaları mevcuttur. İstanbul, Rızapaşa yolu No. 66 Ahmed Fevzi. Tel: 23407

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesene ve hem de sıhhatinize BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 1 LİRADIR. Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Ömer Balloğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon: 23027

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

Tunceli Nafia Müdürlüğünden

1. - İhalesi 11/9/941 tarihinde yapılacak üzere eksiltmeye konulan Tunceli vilâyetinde yapılacak Mamek Seyithan yolu tesviye türabiye ve şose inşaatına mezkûr güne kadar talib çıkmadığından bu inşaat fiatları yükseltilecek tekrar eksiltmeye çıkarılmıştır. İşin muhammen keşif bedeli 250.000 liradır.

2. - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A. - Eksiltme şartnamesi.
- B. - Mukavele projesi.
- C. - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
- D. - Hususî şartname şose ve köprüler fennî şartnamesi
- F. - Seridöprü.
- G. - Grafik.

H. - İstiyenler bu işe aid evraktan şose ve köprüler şartnamesile bayındırlık işleri genel şartnamesinden maadasi 4 lira mukabilinde Tunceli Nafia Müdürlüğünden satın alabilirler. Şose ve köprüler fennî şartnamesini ve bayındırlık işleri genel şartnamesini görmek isteyenler Tunceli Nafia Dairesinde bedelsiz olarak görülebilirler.

3. - Eksiltme 7/10/941 Salı günü saat 15 de Tunceli Nafia Müdürlüğü binasında kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

4. - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 13750 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikalari haiz olup göstermesi lazımdır.

- A. - İhaleden en az tatil günleri hariç 3 gün evvel Tunceli vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası.
- B. - Ticaret ve sanayi odası sicil vesikası.
- C. - Bir defada devlete aid 50000 liralık şose ve tesviye işini muvafakiyetle ikmal etmiş olduğuna dair vesika.

5. - Teklifler 3. üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli Nafia Dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir.

Posta ile gönderilecek mektubların nihayet 3. üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve arttırma eksiltme ve ihale kanununa uygun olarak mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (8340)

İstanbul Defterdarlığından

Dosya No.	Ne'vî	Muhammen bedeli	teminat
3/5380	Galata Yenicami Mah. Zindankapı So. E: 1	3720	279
52159/581	3, 5, No. 3 aded balıkçı mağazası. Küçükpazar Sarıdemir Mah. E: Hatapkapı 71	5,50	
52301/87	Ayazma Y: Keresteciler İğdi So. E: 467, 469 Ye: 57, 59, 35/1 kapı No.lu mağazanın 148/5760 hissesi.		
52301/2231	Büyük çarşı Çukurhan üst katta 12 No.lu oda	270	20,50
52301/2069	Mercanda İğneli han alt katında 3/4 kapı No.lu iki oda.	1800	135
55100/2444	Büyükarşı Astarıcı han alt katında 12, 13, 14 No.lu kârgir oda.	540	40,5
52301/2259	Fenerde Tahtaminare Mah. Köprübaşı cad. desinde 7, 9, 11, No.lu 96 M2 3 arsa.	225	17
52301/2715	Beyoğlu Bülbül Mah. Kâvun So. E: 16, Y: 8	130	10
52301/2716	No.lu 132 M2 arsa.		
52301/2714	Kadıköy Osmanağa Mah. Kuşdili So. 57, 59 55	4,50	
52301/2716	No.lu dükkânın evin 2/48 hissesi.		
52301/2714	Kadıköy Osmanağa Mah. Tayyareci Sami So. 3240	243	
52301/2721	E: 54 Y: 2/1 No.lu kârgir ev.		
52301/2721	Kadıköy Osmanağa Mah. Söğütöçesme E:159 Y: 304,2 No.lu odalı dükkânın 2/8 hissesi.	352,38	26,50
52301/2721	Kadıköy Osmanağa Mah. Çilek So. E: 122	85	6,50
122/12498	Mü. Y: 59 No.lu ahşap evin 30/1024 hissesi.		
2/66	Tahtakalede Balkapanı han üst katında 12 kapı No.lu odanın 45/270 hissesi.	30	2,50
52301/1908	Üsküdar Murat Reis Mah. Çıkmaç Binbaşı So. 320	24	
2/2518	E: 8 Y: 10 No. 920 M2 arsa.		
3/217	Eminönü Yavuz Sinan Mah. Mahmudiye cad. desinde E: 4, 6 Y: 2 No.lu dükkânın 269/4224 hissesi.	86	6,50
2/2518	Fenerde Küçükmustafapaşa Mah. Küçük Mus. tafapaşa caddesinde E: 49 Y: 69, 69/1 kapı No.lu odalı dükkânın 1748/2520 hissesi.	839	63
3/217	Galatada Yazıcı Mah. Dibek - Hoca Ali So. 360	27	
	E: 58 Y: 34 No.lu evin 1/2 hissesi.		

Yukarıda yazılı gayrimenkuller 13/10/941 Pazartesi günü saat 15 de millî emlak müdürlüğünde toplanacak olan komisyonunda açık arttırma ile ayrı ayrı satılacaktır. Fazla izahat için millî emlak 4 üncü kalemine müracaat. (8536)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ, A. Ekrem UŞAKLILIK

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Neuralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser. İcabında günde 3 Kaşe Alınabilir. Her Yerde Pullu Kutuları İsrarla İsteyiniz.

Tunceli Nafia Müdürlüğünden

1. - İhalesi 10/9/941 tarihinde yapılacak üzere eksiltmeye konulan Tunceli vilâyetinde Seyithan Pülmör Muti köprüsü yolunun Seyithandan itibaren 27000, 31000 ve 62000 kilometrelerinde yapılacak kısımlar inşaatına mezkûr güne kadar talib çıkmamış olduğundan fiatlar yükseltilecek bu inşaat tekrar eksiltmeye konulmuştur. İşin muhammen keşif bedeli 1.800.000 liradır.

2. - Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

- A. - Eksiltme şartnamesi.
- B. - Mukavele projesi.
- C. - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
- D. - Şose ve köprüler fennî şartnamesi.
- F. - Seridöprü.
- G. - Grafik.

H. - İstiyenler bu işe aid evraktan şose ve köprüler şartnamesile bayındırlık işleri genel şartnamesinden maadasi 3 lira mukabilinde Tunceli Nafia Müdürlüğünden satın alabilirler. Şose ve köprüler fennî şartnamesini ve bayındırlık işleri şartnamesini görmek isteyenler Tunceli Nafia Dairesinde bedelsiz olarak görülebilirler.

3. - Eksiltme 6/10/941 Pazartesi günü saat 15 de Tunceli Nafia Müdürlüğü binasında kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

4. - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 10250 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikalari haiz olup göstermesi lazımdır.

- A. - İhaleden en az tatil günleri hariç 3 gün evvel Tunceli vilâyetine müracaat ederek işe girebilmek için alınmış ehliyet vesikası.
- B. - Ticaret ve sanayi odası vesikası.

C. - Bir defada devlete aid 40000 liralık yol ve köprü vesaire işini muvafakiyetle ikmal etmiş olduğuna dair vesika.

5. - Teklifler 3. üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli Nafia Dairesindeki eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edilecektir.

Posta ile gönderilen mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve arttırma, eksiltme ve ihale kanununa uygun olarak mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «8341»

Eskişehir Hava Okulu Komutanlığından:

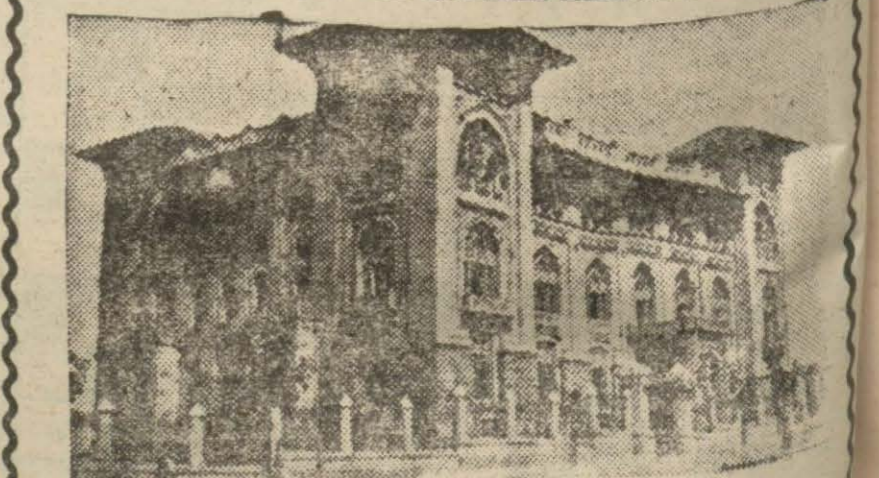
1 - Eskişehir Hava Okulu bir nazari motor, ve teknoloji öğretmeni ile bir radyatör, İhlim, kaynak ve lüstüklü öğretmeni alınacaktır. Ücret her ikisi için de 100 - 170 liradır. Talib olacaklara yapılacak imtihanda gösterecekleri bilgi ve İlyakat derecesine göre imtihan heyetine takdir edilecek ücretler verilecektir.

2 - Aşağıdaki vasıfları haiz bulunan isteklinin okulda teşkil edecek bir heyet tarafından imtihanları 10/10/941 tarihinde yapılacaktır. Taliblerin 8/10/941 tarihine kadar Eskişehirde Hava Okulu Komutanlığına müracaat etmeleri ve imtihan günü olan 10/10/941 tarihinde Eskişehir Hava Okulu Komutanlığında bulunmaları.

- A - Türk olmak ve eenebi kadınılarla evli bulunmamak.
- B - Askerliğini bitirmiş olmak
- C - Medeniyet haklarından mahrumiyet cezasile mahkûm devlet için muzir teşkilâtçılara mensub olmamak.
- D - İyi ahlâk eshabından olmak, haysiyet ve namusu muhîflerle ve alelihlak ağır hapıs veya o derece cezayı müstela bir fiil ile mahkûm olmamak.
- E - Sıhhl ahvali vazife görmeğe müsaid olmak (raporla).
- F - Lise veya muadili tahsil görmüş olmak, veya Devlet memurluğiyetlerinde hizmetli mesbuk olmak ve bunlara aid vesikalere ibraz etmek.
- H - En az üç sene hizmet edeceğine dair noterlikçe musaddak taahhüd senedi vermek (1119-8508)

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRKİTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve İhbarsız tasarruf hesaplarında az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan az düşmişlerse ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Aralık günlerinde çekilecektir.